

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР
СТАЛЕВОГО
БУДІВНИЦТВА

2019

**ОГЛЯД РИНКУ
МЕТАЛОКОНСТРУКЦІЙ**

ЗМІСТ

Макроекономічні умови розвитку будівельної галузі.	2
Огляд будівельного ринку.....	9
Огляд ринку металоконструкцій.....	18
Індикатор вартості будівельного сортаменту.....	23
Огляд ринку прокату з покриттям.....	30
Аналітичні продукти УЦСБ.....	39

МАКРОЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ 2019 р.

Основні макропоказники економічного і соціального розвитку України 2018—2022 рр.

Показник	Факт		Прогноз					
	2018	2019	2020		2021		2022	
			Варіант 1	Варіант 2	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 1	Варіант 2
Валовий внутрішній продукт:								
номінальний, млрд грн	3 560,6	2841,01	4 510,8	4 598,8	5 041,6	5 206,9	5 593,1	5 886,3
% до попереднього року	103	101,5	103,7	104,8	103,8	105,5	104,1	106,5
Індекс споживчих цін:								
у середньому до попереднього року, %	110,9	108	106,4	106,6	105,6	105,5	105,3	105,2
грудень до грудня попереднього року, %	109,8	104	105,5	105,8	105,3	105	105,1	105
Індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня попереднього року), %	114,2	93	108,2	109	108	108	106,1	105,7
Прибуток прибуткових підприємств, млрд грн	746	455,02	937,6	942,4	1 050,9	1 080,5	1 161,9	1 222
Фонд оплати праці найманих працівників і грошового забезпечення військовослужбовців, млрд грн	960	963,43	1 352,2	1 374,8	1 528,9	1 600,6	1 723	1 846,2
Середньомісячна заробітна плата працівників, бруто:								
номінальна, грн	8 865	10 497	12 497	12 552	14 187	14 692	16 014	16 966
номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, % до попереднього року	13	9,8	110,1	110,4	107,5	110,9	107,2	109,8
Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15—70 років, млн осіб	16	16,632	16,5	16,8	16,6	16,9	16,7	17,1
Рівень безробіття населення у віці 15—70 років за методологією Міжнародної організації праці, % до економічно активного населення відповідного віку	9	8,12	8,1	7,3	7,9	6,7	7,5	6
Продуктивність праці, % до попереднього року	102	102,41	103,2	102,6	103,2	104,6	103,5	105,5
Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн USD	-11 367	-12 117	-14 882	-16 743	-16 561	-21 597	-18 773	-25 499
Експорт товарів і послуг:								
млн USD	59 135	63 380	68 642	69 270	73 530	75 692	78 991	82 097
% до попереднього року	110	107,2	107,8	108,8	107,1	109,3	107,4	108,5
Імпорт товарів і послуг:								
млн USD	70 502	75 497	83 524	86 013	90 091	97 289	97 764	107 596
% до попереднього року	113	107,1	109,6	112,9	107,9	113,1	108,5	110,6

Джерело: КМУ, Мінекономіки

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України скоригувало основні прогностичні показники економічного і соціального розвитку України на 2020–2022 рр., які схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 23.10.2019 р. № 883 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 15 травня 2019 р. № 555».

Уточнення були внесені враховуючи поточну економічну ситуацію та зміни окремих припущень: перш за все, нижчий, ніж очікувався раніше, рівень світових цін на енергоносії та більш міцний обмінний курс гривні. Також було враховано пріоритетні реформи, передбачені Програмою діяльності Уряду, зокрема:

- ♦ запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення;
- ♦ проведення ефективної приватизації;
- ♦ реформування правил функціонування ринку праці;
- ♦ демонополізація та посилення конкуренції;
- ♦ подальша дерегуляція економіки;
- ♦ реалізація заходів з просування українського експорту на зовнішніх ринках і зменшення бар'єрів для експорту українських товарів та послуг.

Показники розроблено за двома сценаріями. Так, перший сценарій передбачає подальше поступове прискорення економічного зростання та формування якісного підґрунтя для сталого економічного розвитку в середньостроковій перспективі. За цим сценарієм прогнозується:

- ♦ зростання реального обсягу ВВП на 3,7% у 2020 р., на 3,8% у 2021 р. та на 4,1% у 2022 р.;
- ♦ індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 105,5% у 2020 р., 105,3% у 2021 р., 105,1% у 2022 р.

Припущення щодо середньорічного обмінного курсу – 27,0 грн за 1 USD у 2020 р., 27,2 грн за 1 USD у 2021 р., 27,5 грн за 1 USD у 2022 р.

Цей прогностичний сценарій буде використано під час доопрацювання проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 р.» між першим та другим читанням.

За умов успішного впровадження реформ для покращення бізнес-клімату кардинальні успіхи у боротьбі із корупцією, реформуванні судової системи і захисті прав власності можуть зумовити сплеск інвестиційної активності, у тому числі за рахунок припливу іноземного капіталу. Відповідні ефекти оцінені у другому сценарії. За другим сценарієм прогнозується:

- ♦ зростання реального обсягу ВВП на 4,8% у 2020 р., на 5,5% у 2021 р. та на 6,5% у 2022 р.;

- ♦ індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 105,8% у 2020 р., 105% у 2021 р. та 2022 р.

Припущення щодо середньорічного обмінного курсу – 24,8 грн за 1 USD у 2020 р., 23,9 грн за 1 USD у 2021 р., 24,2 грн за 1 USD у 2022 р.

У 2019 р. майже за всіма видами економічної діяльності (окрім промисловості) спостерігалася позитивна динаміка.

Як наслідок, протягом 1–3 кварталів економіка зростала високими темпами: за даними Держстату, реальний ВВП у 1 кварталі зріс на 2,5%, у 2 кварталі – на 4,6%, у 3 кварталі – на 4,1%.

За оперативною інформацією Держстату, у 4 кварталі темпи зростання сповільнилися: порівняно з попереднім кварталом (з урахуванням сезонного фактору) ВВП збільшився на 0,1%, а порівняно з 4 кварталом 2018 р. – на 1,5%.

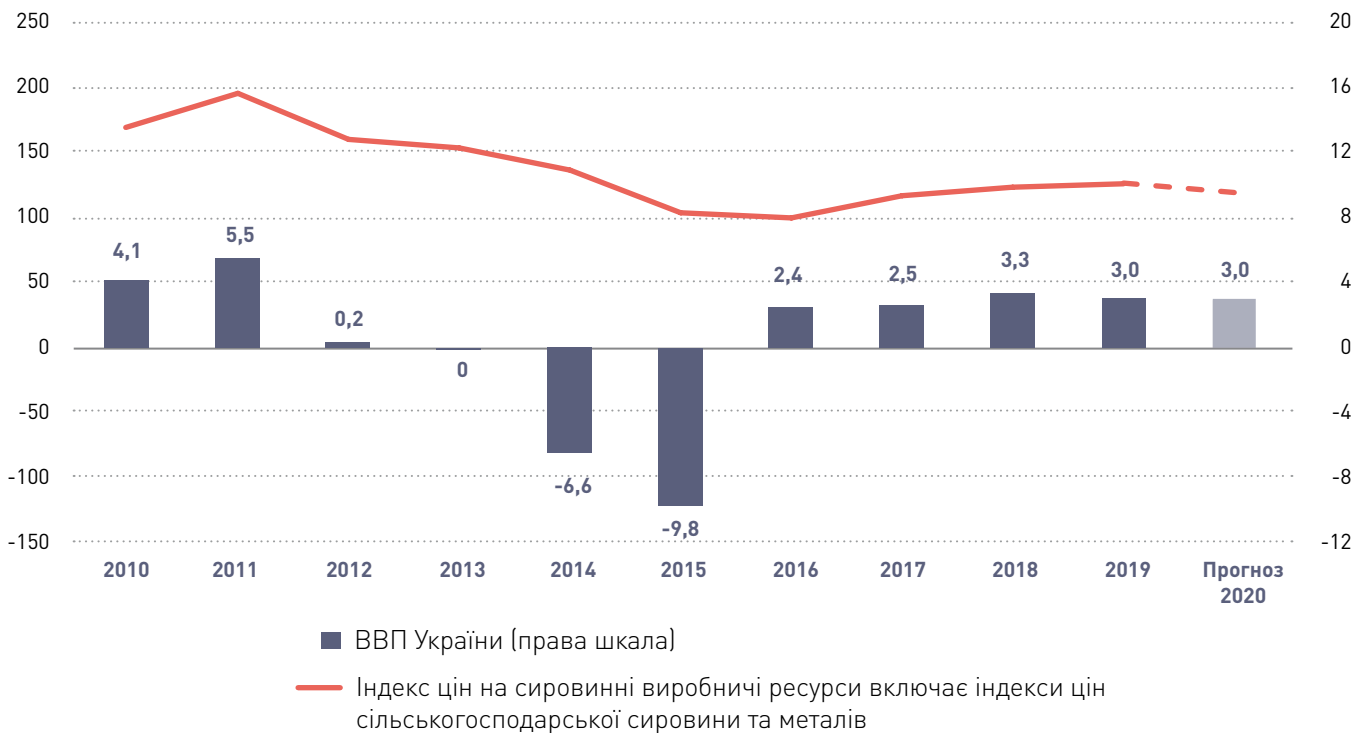
У промисловому виробництві у грудні зафіксовано падіння – 7,7%.

В основному зростання підтримувалося розширенням внутрішнього попиту – як споживчого, так і інвестиційного. Зріст внутрішнього попиту підтримується тривалим зростанням заробітної плати на фоні тенденції до зниження темпів інфляції. Покращилася ситуація у рейтингу Doing Business: Україна посіла 64 місце серед 190 країн (у минулорічному рейтингу було 71 місце).

Нарощування обсягів капітальних інвестицій в Україні триває вже четвертий рік поспіль. У січні-вересні 2019 р. зростання обсягів освоєних капітальних інвестицій становило 12,4%, що було обумовлено активністю вітчизняних інвесторів – бізнесу і державного сектору. Слід зазначити, що таке зростання спостерігається на тлі високої порівняльної бази: у січні-вересні 2018 р. зростання капітальних інвестицій становило 19,9%.

Традиційно зберігається залежність між динамікою ВВП та цінами на світових сировинних ринках.

Динаміка ВВП України та світового індексу цін на метал та сільськогосподарські ресурси, %

Джерело: МВФ

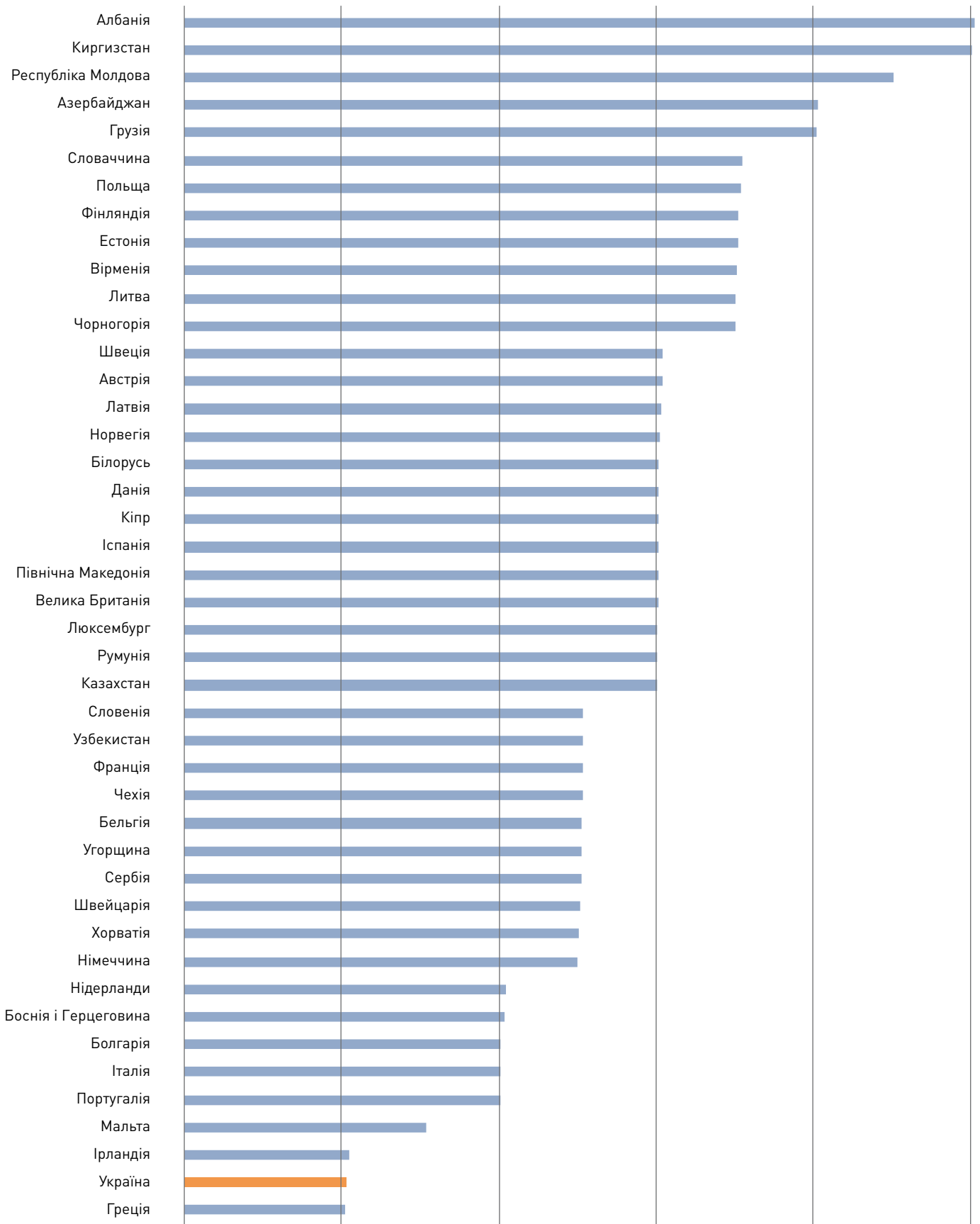
За підсумком 3 кварталу 2019 р. у структурі ВВП відбувається перерозподілення частки від промисловості (з 17,6% у 2018 р. до 14,6% у 2019 р.) на користь сільського господарства (з 10,6% до 17,8%) та будівництва (з 2,2% до 2,6%). Однак частка будівництва досі залишається на низькому рівні, що свідчить про високий потенціал розвитку галузі.

Очікування на 2020 р.

За оцінками НБУ, економічне зростання прискориться до 3,5% у 2020 р. та до 4% у наступні роки. Цьому сприятиме пом'якшення монетарної політики. Високий рівень приватного споживання та інвестицій залишатиметься основним рушієм економічного зростання. Водночас внесок чистого експорту у ВВП й надалі буде від'ємним через значну потребу реального сектору економіки в інвестиційному імпорті.

Дефіцит сектору загальнодержавного управління щороку зберігатиметься на рівні близько 2% ВВП та значною мірою фінансуватиметься за рахунок випуску урядом цінних паперів у національній валюті, на які й надалі зберігатиметься попит нерезидентів.

Частка будівництва у ВВП в Україні у порівнянні з іншими країнами світу у 2018 р.,%

Джерело: Європейська комісія ООН

У найближчі роки очікується поживлення економічної активності та світової торгівлі на тлі укладення торговельної угоди між США та Китаєм. Це підтримуватиме ціни на світових товарних ринках для українських експортерів.

НБУ прогнозує більш рішуче зниження облікової ставки, ніж очікував раніше. З огляду на низькоінфляційне середовище у 2020 р. та з метою підтримки економічного зростання облікова ставка може бути знижена до 7% на кінець 2020 р. Надалі вона залишатиметься на цьому рівні за умови стабілізації інфляції близько цілі 5%. Саме на рівні 7% НБУ оцінює новий нейтральний рівень облікової ставки. Найстрімкіше зниження облікової ставки очікується впродовж першої половини поточного року.

Реалізація ризиків як внутрішнього, так і зовнішнього походження може погіршити курсові й інфляційні очікування та ускладнити доступ до міжнародних ринків капіталу в умовах необхідності здійснення пікових боргових виплат. Як наслідок, зниження ключової ставки до 7% відбуватиметься повільніше, ніж це передбачено базовим сценарієм.

Реальний ефективний обмінний курс гривні у 2020–2022 рр. буде відносно стабільним на тлі низького інфляційного тиску та пом'якшення монетарної політики.

Основним припущенням макроекономічного прогнозу залишається подальша співпраця з МВФ у рамках нової програми, відстрочування якої є ключовим ризиком прогнозу. Зміна монетарних умов функціонування економік країн-лідерів у бік проведення більш жорсткої монетарної політики також залишається системним ризиком для України. На поточний момент ключова ставка ФРС США становить 1,75%. Після підвищення її до рівня 2,5% у вересні 2018 р. вона була знижена трічі.

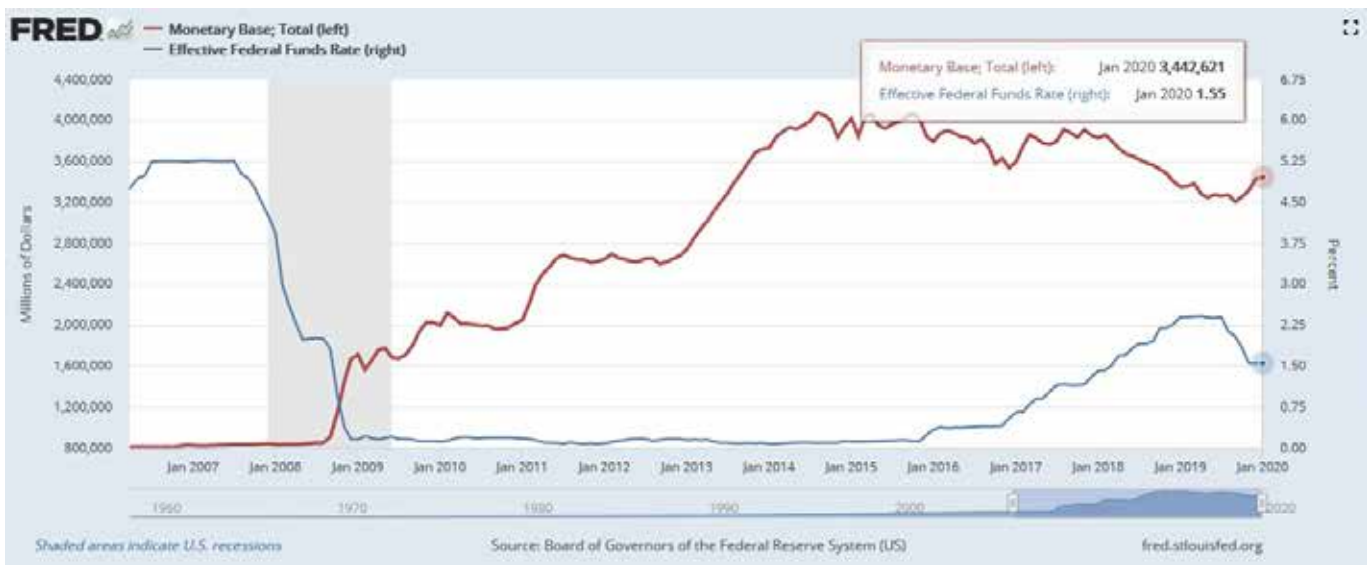
Динаміка ключової ставки ФРС США

14.06.2017	13.12.2017	21.03.2018	13.06.2018	26.09.2018	19.12.2018	01.08.2019	18.09.2019	31.10.2019
<1,25	<1,50	<1,75	<2,00	<2,25	<2,50	<2,25	<2,00	<1,75

Джерело: <https://mfd.ru/calendar/rates/history/?id=3>

Динаміка монетарної бази та ставки по федеральним фондам США, млн USD та %

Джерело: FRED

Проведення політики НБУ, спрямованої на досягнення цінової стабільності на тлі збільшення зацікавленості нерезидентів в ОВДП, номінованих в національній валюті, посилює ризики збільшення конкурентних переваг китайських підприємств-експортерів. З другого півріччя 2018 р. спостерігається порушення кореляції між динамікою курсу гривні до долара США та китайського юаню: стале укріплення гривні проти перманентної девальвації юаню.

Джерело: <https://www.tradingview.com>

ОГЛЯД БУДІВЕЛЬНОГО РИНКУ

У 2019 р., четвертий рік поспіль, будівництво залишається лідером за темпами зростання серед видів економічної діяльності. Цьому сприяла державна політика, спрямована на покращення транспортної інфраструктури та активна інвестиційна діяльність підприємств. Як наслідок, зростання об'єму виробленої продукції за рік склало 20%.

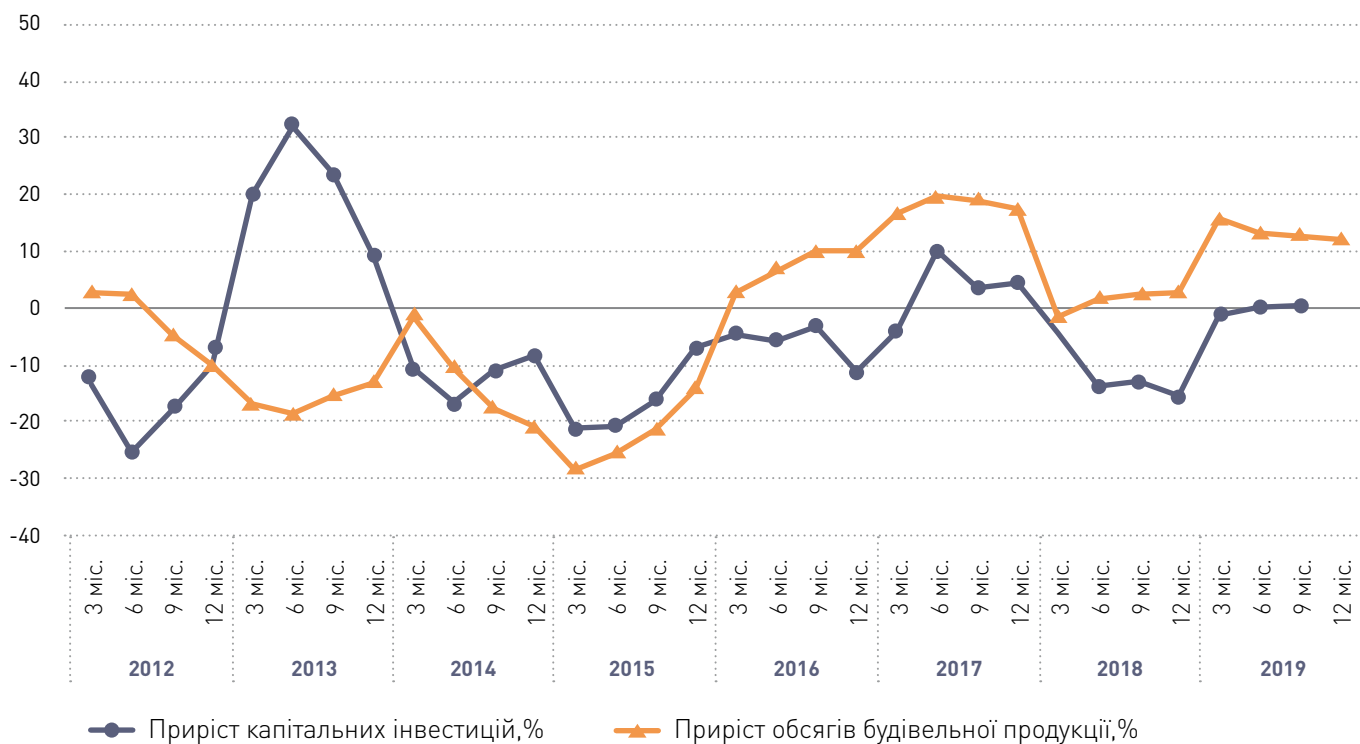
Обсяг виконаних будівельних робіт склав 117 млрд грн, що відповідає приросту на 26% порівняно з попереднім роком.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення склали 74,2% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонти – 18,1% та 7,7% відповідно.

Обсяги виробленої будівельної продукції за видами		
	Вироблено будівельної продукції у 2019 р.	
	млн грн	у% до загального обсягу
Будівництво	177009,5	100,0
Будівлі	81923,6	46,3
Будівлі житлові	32659,7	18,5
Будівлі нежитлові	49263,9	27,8
з них		
будівлі транспорту та засобів зв'язку	737,4	0,4
будівлі промислові та склади	13222,1	7,5
Інженерні споруди	95085,9	53,7
Транспортні споруди	31892,5	18,0
з них		
автостради, вулиці та дороги	25573,4	14,4
залізниці	1994,7	1,1
мости, естакади, тунелі та метро	2439,5	1,4
Трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі	20082,3	11,4
магістральні трубопроводи, комунікації та лінії електропередачі	9182,1	5,2
місцеві трубопроводи та комунікації	10900,2	6,2
Комплексні промислові споруди	35987,5	20,3
споруди гірничопромислових та добувних підприємств	15401,6	8,7
споруди підприємств електроенергетики	16027,4	9,1
споруди підприємств хімічної промисловості	209,3	0,1
споруди підприємств металургійної промисловості	4349,2	2,4
Інші інженерні споруди	7123,6	4,0
з них		
споруди спортивного та розважального призначення	1671,5	0,9

Джерело: Держстат

Динаміка обсягу будівельної продукції та капітальних інвестицій у 2012–2019 рр.,%

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

Зростання обсягу інвестицій за рахунок державних коштів, коштів міжнародних донорів та власних коштів підприємств, спрямованих на модернізацію і розширення виробництва, обумовило суттєве збільшення будівництва інженерних споруд та нежитлових будівель. У житловому будівництві зростання було незначним і стримувалося пропозицією новозбудованого житла у попередні періоди. За підсумком року нежитлове будівництво є лідером зростання у структурі будівництва по сегментах.

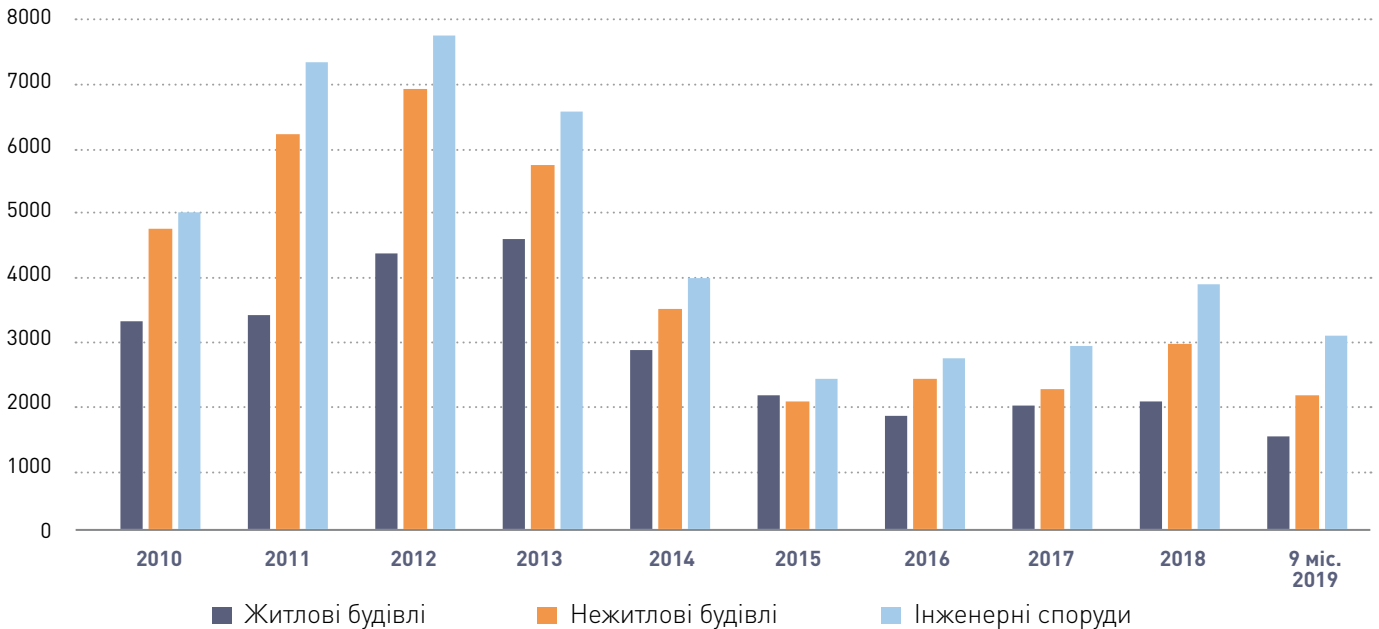
Індекс будівельної продукції по сегментах, % до відповідного періоду попереднього року

Сегмент	2019 р.
Будівництво	120
Житлові будівлі	103
Нежитлові будівлі	127,4
Інженерні споруди	123,3

Джерело: Держстат

За підсумком 9 місяців 2019 р. найбільший обсяг інвестицій акумулюють інженерні споруди.

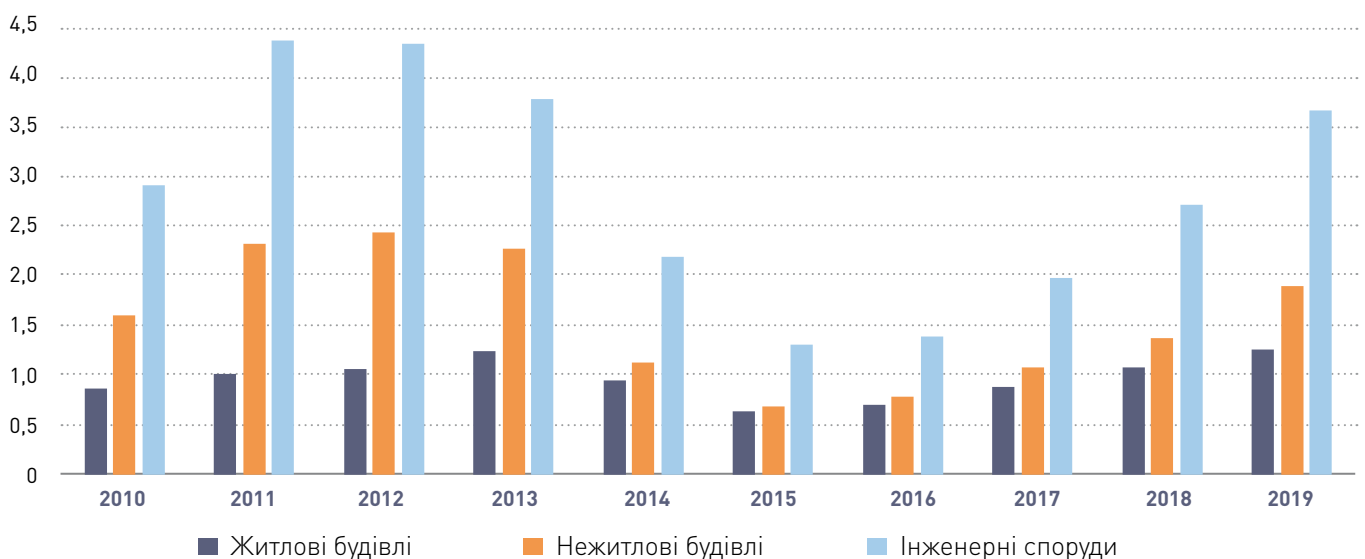
Капітальні інвестиції за видами активів, млн USD

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

Загалом по ринку обсяг виконаних будівельних робіт у 2019 р. склав 6,8 млрд USD, що на 32% перевищило результати попереднього року. У сегменті нежитлового будівництва обсяг виконаних робіт склав 1,9 млрд USD, зростання порівняно з попереднім роком – 38%.

Обсяги виконаних будівельних робіт, млрд USD

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

У структурі капітальних інвестицій за 9 місяців 2019 р. найбільшу питому вагу займають інвестиції у машини та обладнання – 35% від загального обсягу. Доля інвестицій у житлове будівництво склала 10%, в нежитлове – 14%, в інженерні споруди – 21%.

Капітальні інвестиції за видами активів,% від загального обсягу					
Показник	2015	2016	2017	2018	9 міс. 2019
Інвестиції в матеріальні активи	93	97	96	93	96
житлові будівлі	17	13	12	10	10
нежитлові будівлі	15	15	14	15	14
інженерні споруди	20	20	18	19	21
машини, обладнання та інвентар	31	35	35	33	35
транспортні засоби	7	10	13	12	12
земля	1	0	0	0	0
довгострокові біологічні активи рослинництва та тваринництва	1	1	1	1	1
інші матеріальні активи	2	3	3	3	3
Інвестиції в нематеріальні активи	7	3	4	7	4
з них					
програмне забезпечення та бази даних	2	2	2	2	2
права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторські та суміжні права, патенти, ліцензії, концесії тощо	5	1	1	4	1

Джерело: Держстат

Основним джерелом інвестицій виступає наявний дохід підприємств – 71% від загального обсягу, що обумовлюється традиційно високою ставкою на ринку позикових коштів. Загальний обсяг кредитів будівельним компаніям за 11 місяців 2019 р. скоротився на 14%, у тому числі у національній валюті – на 10%, в іноземній – на 22%.

Ставка за новими кредитами у виді економічної діяльності «Будівництво» за 9 місяців 2019 р. в середньому склала 19%.

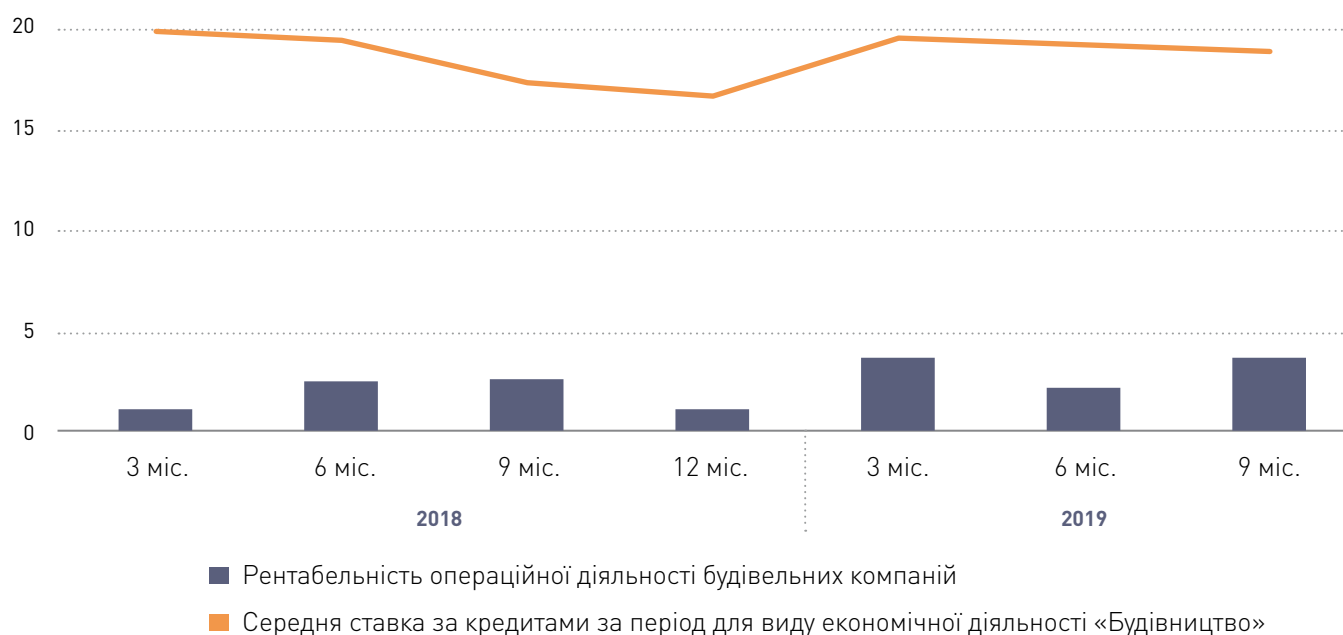
Капітальні інвестиції за джерелами фінансування, % від загального обсягу

Показник	2015	2016	2017	2018	9 міс. 2019
За рахунок					
коштів державного бюджету	2	2	3	4	4
коштів місцевих бюджетів	5	7	9	9	8
власних коштів підприємств та організацій	67	69	70	71	71
кредитів банків та інших позик	7	7	5	7	7
коштів іноземних інвесторів	3	3	1	0	1
коштів населення на будівництво житла	12	9	8	6	6
інших джерел фінансування	3	2	3	3	3

Джерело: Держстат

Довідка. За результатами дослідження «Ділові очікування підприємств України», що проводиться НБУ, в 3 кварталі 2019 р. переважно респонденти будівельної галузі оцінюють свій фінансово-економічний стан як позитивний. Також саме респонденти будівельного сектора відзначили найбільш низькі очікування щодо збільшення витрат на одного найманого працівника. Найбільшою перешкодою для отримання нових кредитів (про що вказали 68% респондентів) залишається висока вартість позикового ресурсу.

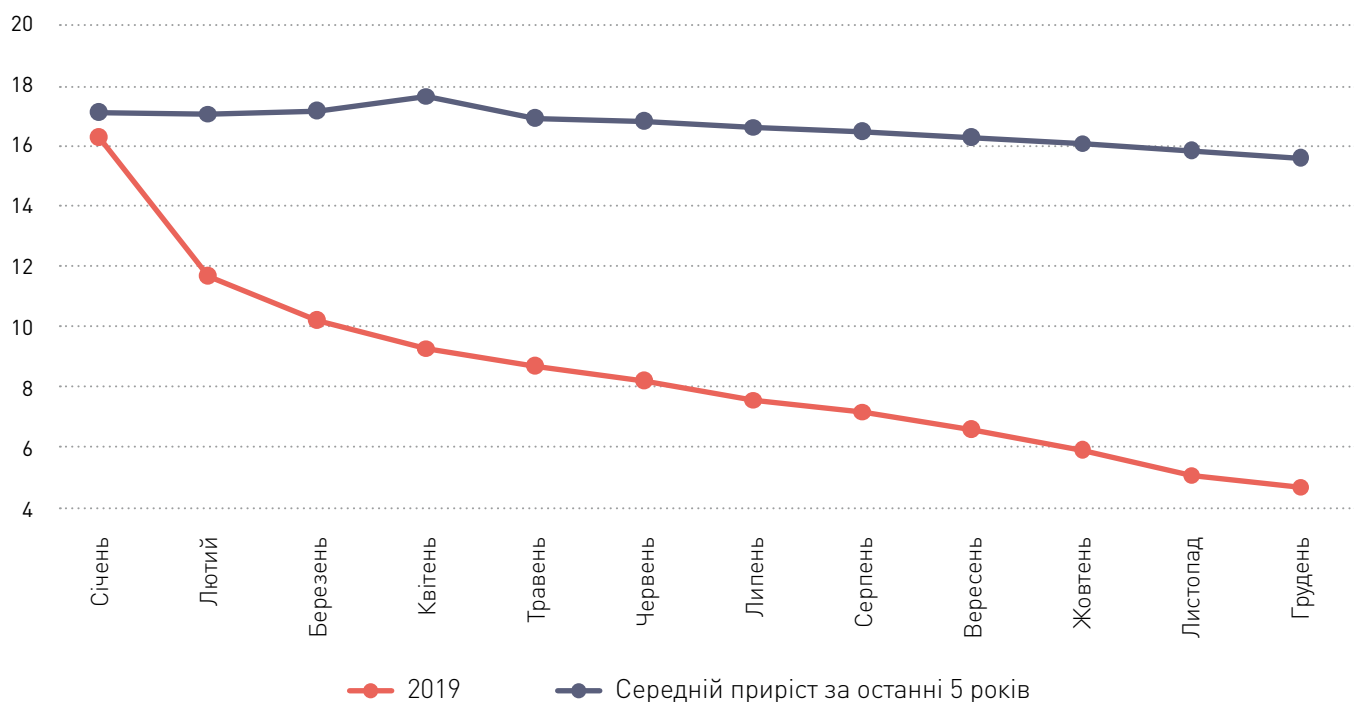
Динаміка рентабельності будівельних компаній та вартості кредитних ресурсів, %

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

Протягом року спостерігалось вповільнення темпів зростання витрат на будівельно-монтажні роботи – приріст цін у нежитловому будівництві до попереднього року становив 5% проти 22,6% у 2018 р.

Динаміка цін на будівельно-монтажні роботи в нежитловому будівництві, %

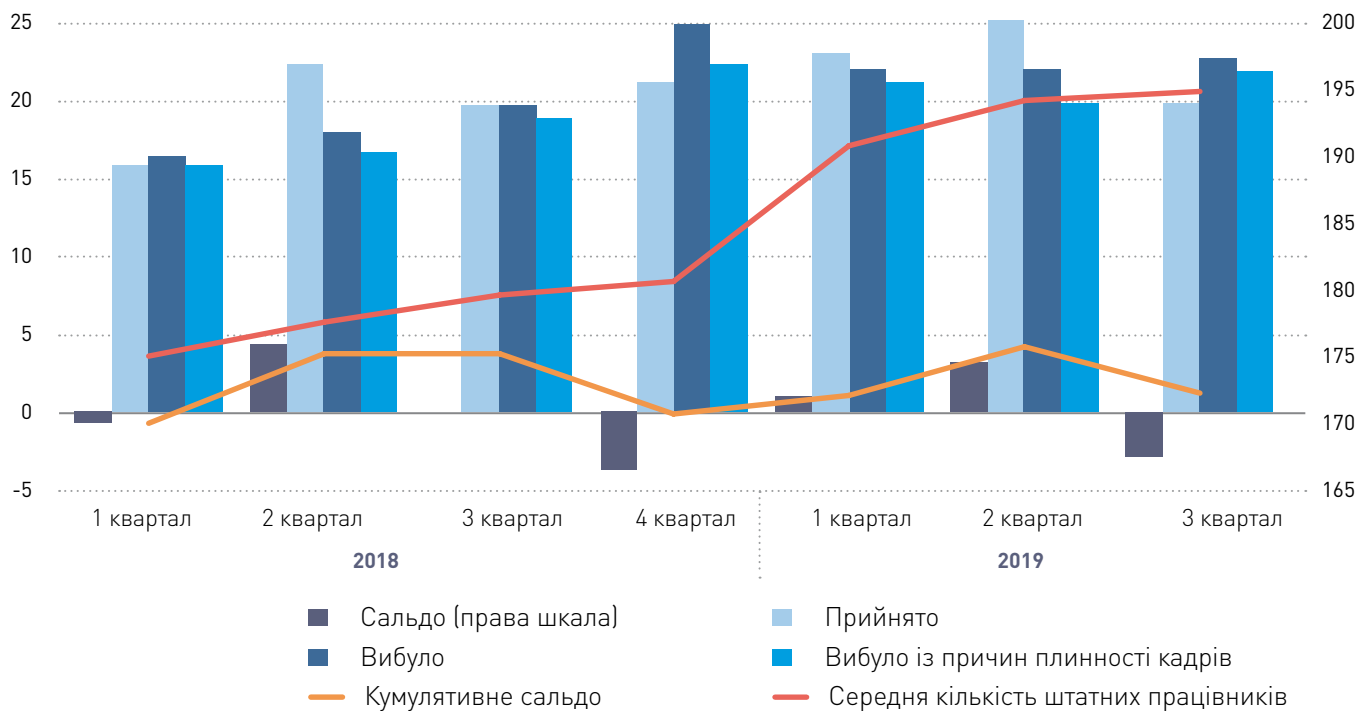

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

Номінальна заробітна плата у будівництві за 2019 р. зросла на 33%, що обумовлено тривалою тенденцією вибуття кваліфікованих кадрів за кордон. Переважно воно відбувається за рахунок плинності кадрів, фактор «скорочення штату» не чинив істотного впливу на кількість зайнятих у будівельному секторі. Таким чином, загалом по ринку знижується рівень кваліфікованого персоналу. Через спрощення умов трудової міграції у Німеччину слід очікувати активізацію процесу виїзду кваліфікованих кадрів за кордон.

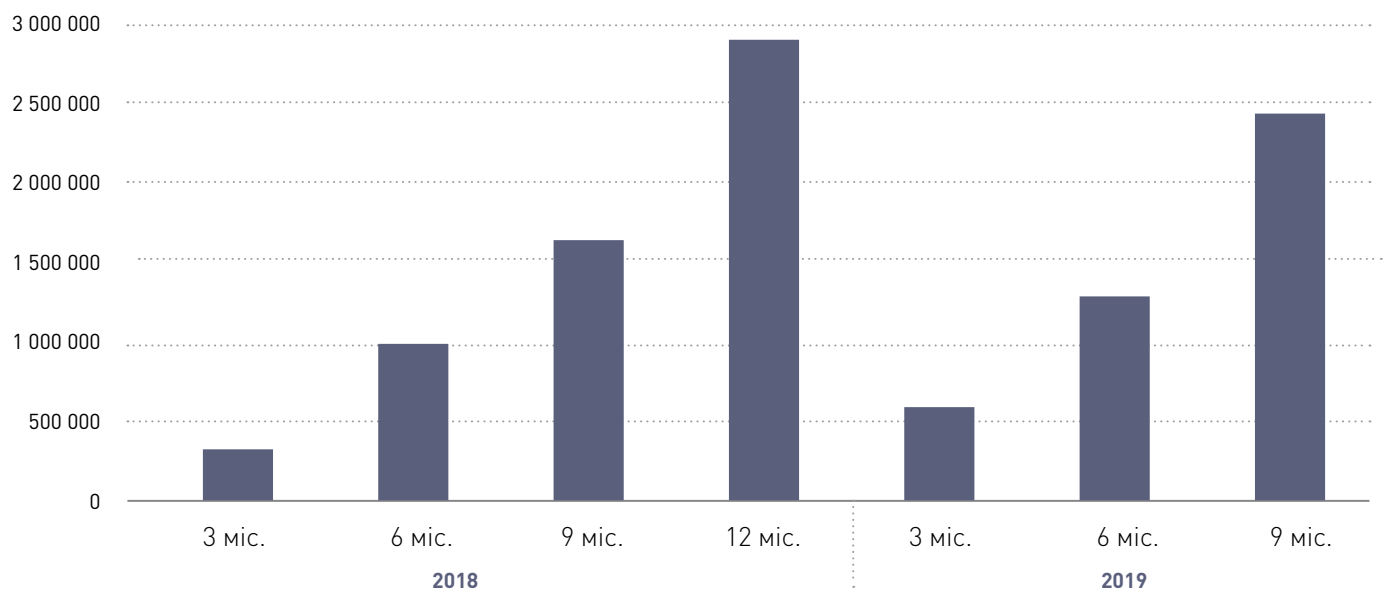

Рух кадрів у будівельному секторі у 2018 – 1, 2, 3 кв. 2019 рр., тис. осіб

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

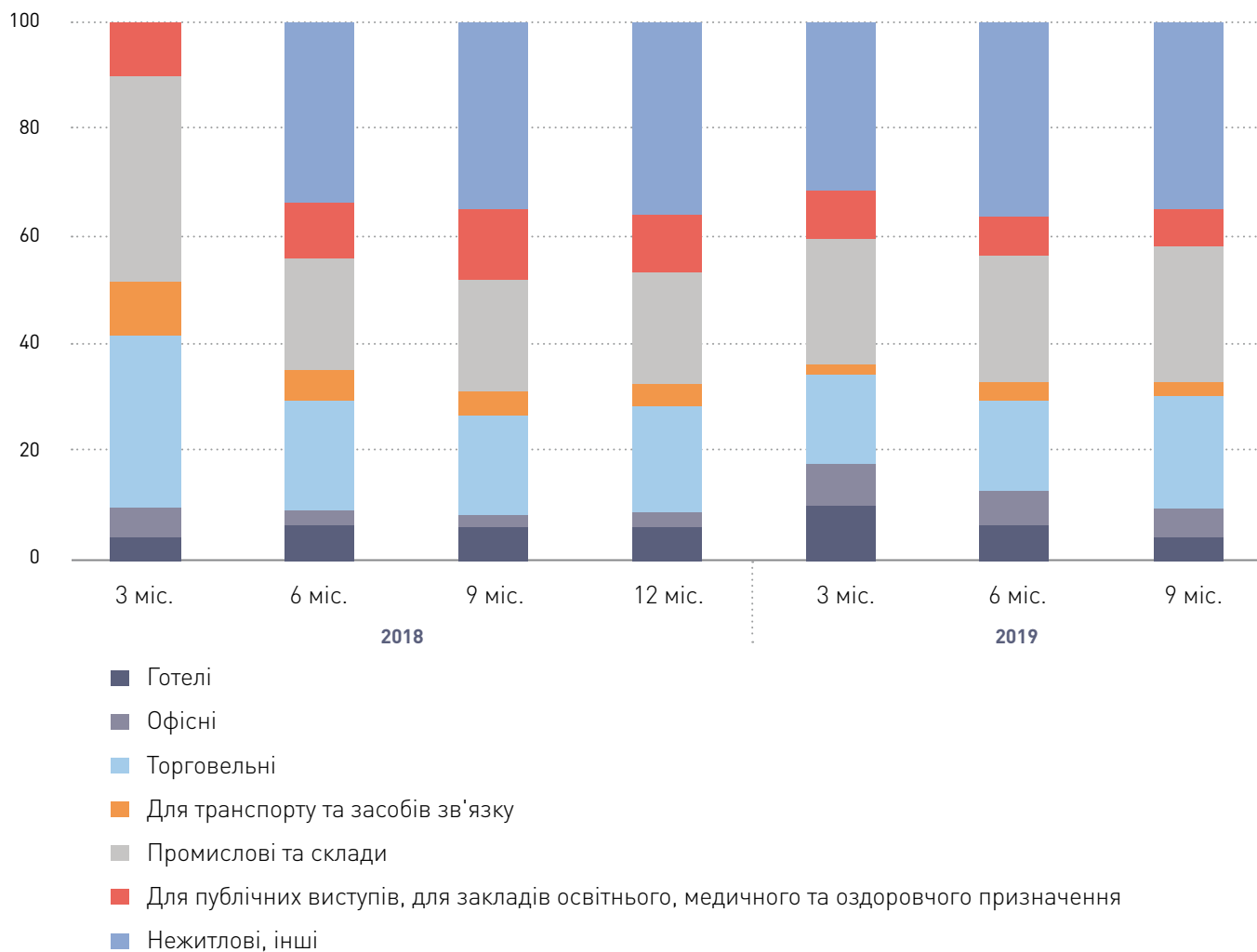
Загальна площа прийнятих до експлуатації нежитлових будівель за підсумком 9 місяців 2019 р. становила 2,4 млн м², або 48% до відповідного періоду попереднього року.

Загальна площа прийнятих в експлуатацію нежитлових будівель, м²

Джерело: Держстат

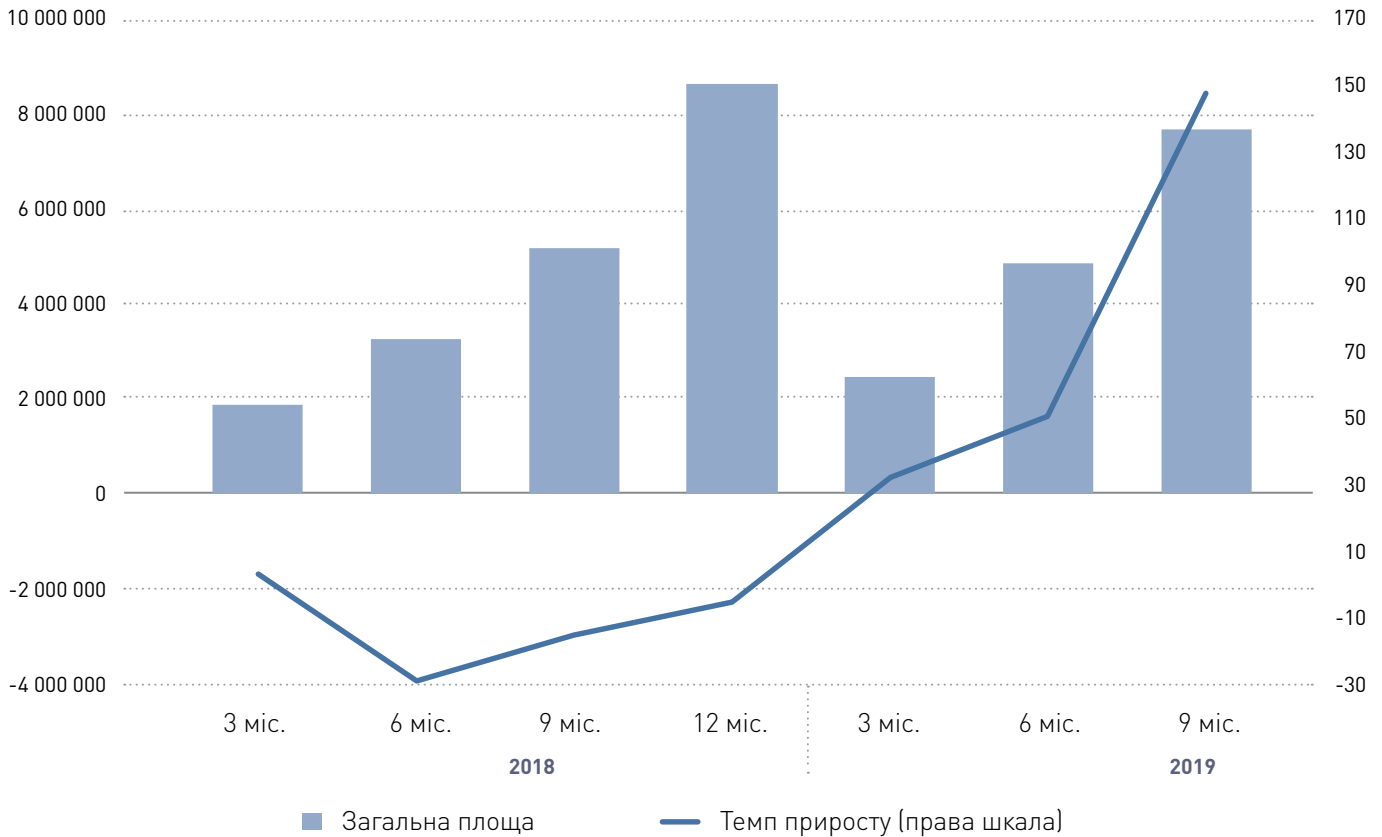
У структурі прийнятих до експлуатації нежитлових споруд по сегментах промислові будівлі та склади займали 25%, торговельні приміщення – 21% від загального обсягу.

Структура прийнятих в експлуатацію нежитлових будівель по сегментам, %

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

Загальна площа прийнятого до експлуатації житла (нове будівництво) за 9 місяців склала 7,7 млн м², що на 48% перевищує результати відповідного періоду 2018 р.

Динаміка обсягів прийнятого до експлуатації житла, м²,%

Джерело: Держстат. Розрахунки: УЦСБ

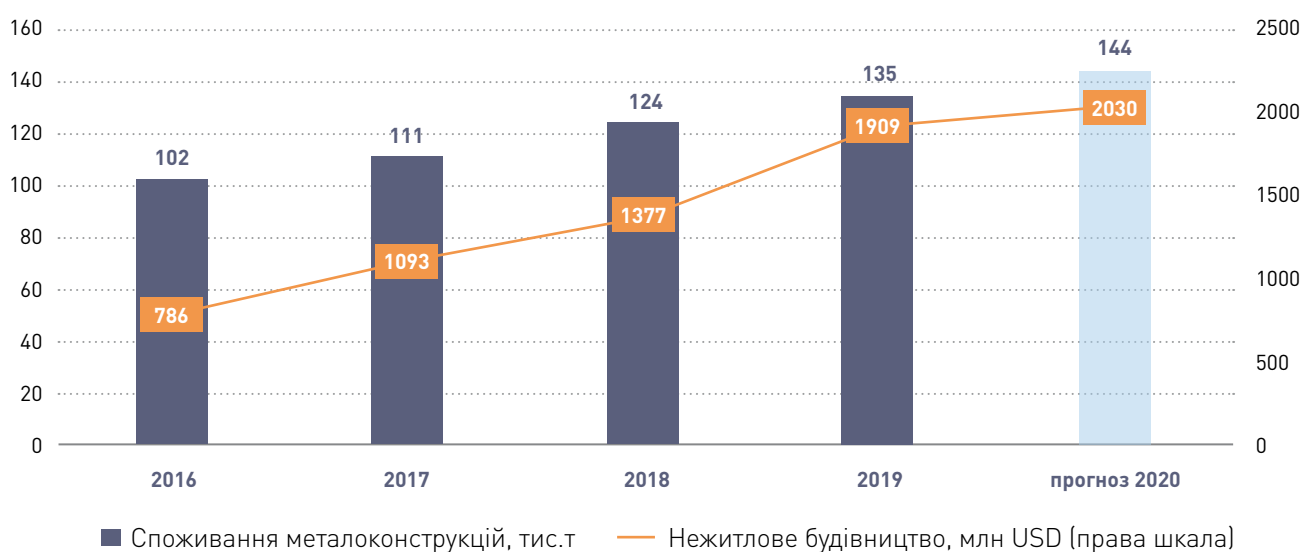
За думкою учасників ринку, очікується, що у 2020 р. триватиме зростання собівартості житлового будівництва, однак воно не перевищить 10%. Враховуючи зниження попиту, суттєвого зростання вартості житла у 2020 р. не відбудеться.

Загалом по будівельному сегменту очікується продовження позитивної динаміки, чому сприятимуть основні драйвери росту – проведення робіт на об'єктах транспортної інфраструктури та ремонт і модернізація у виробничому секторі. За підсумками 2020 р. прогнозується приріст будівельних робіт на 10%–15%.

ОГЛЯД РИНКУ МЕТАЛОКОНСТРУКЦІЙ 2019

У 2019 р. продовжилася тенденція зростання споживання металоконструкцій, що почалася ще в 2016 р. Збільшення їх видимого споживання за підсумками року склало 135 тис. тонн. Ми очікуємо, що за умови зростання комерційного сегменту і збереження статус-кво в промисловому секторі (базовий сценарій), обсяг споживання металоконструкцій в 2020 р. становитиме близько 144 тис. тонн.

Споживання металоконструкцій, тис. т

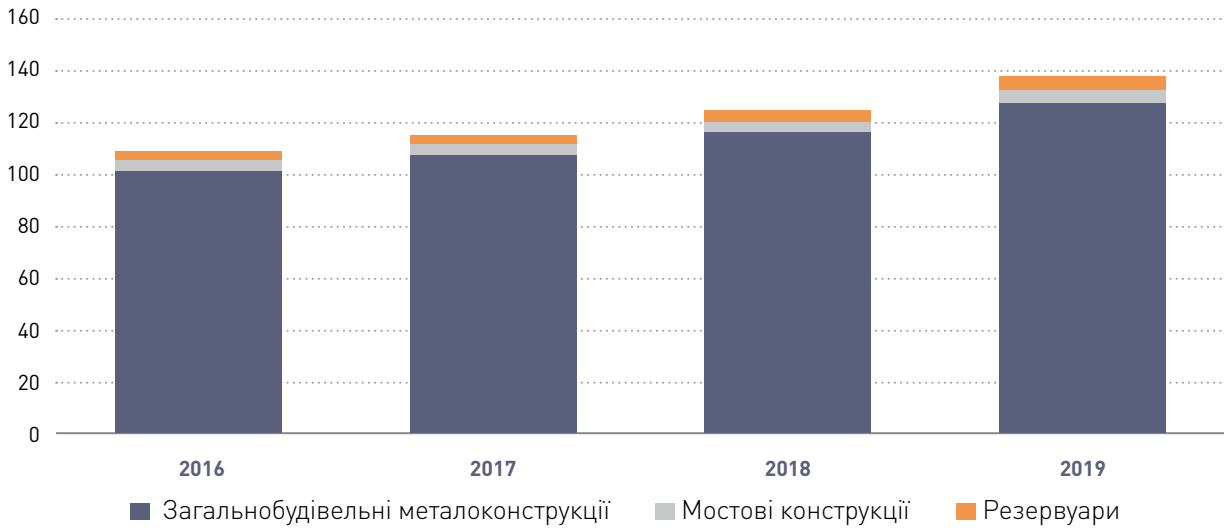

Розрахунки: УЦСБ

Загальне зростання виробництва¹ відбувалося за рахунок збільшення обсягів випуску загальнобудівельних металоконструкцій (128 тис. тонн) і за підсумками року досягло 138 тис. тонн.

¹ Включаючи виробництво решіткових настилів.

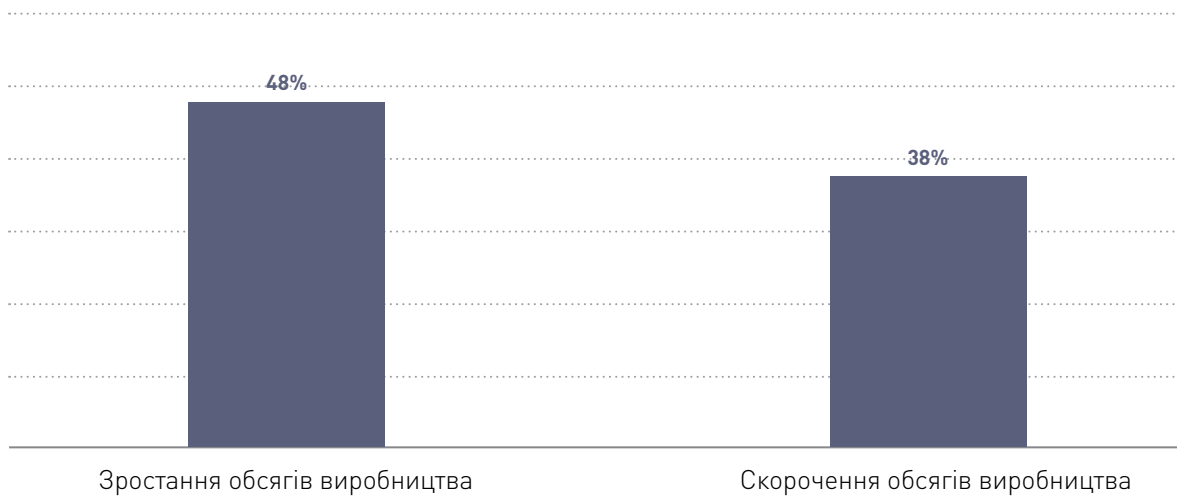
Виробництво металоконструкцій, тис. т

Розрахунки: УЦСБ

За підсумками 2019 р. зростання виробничої активності показали 48% учасників ринку, зниження обсягів виробництва – 38%.

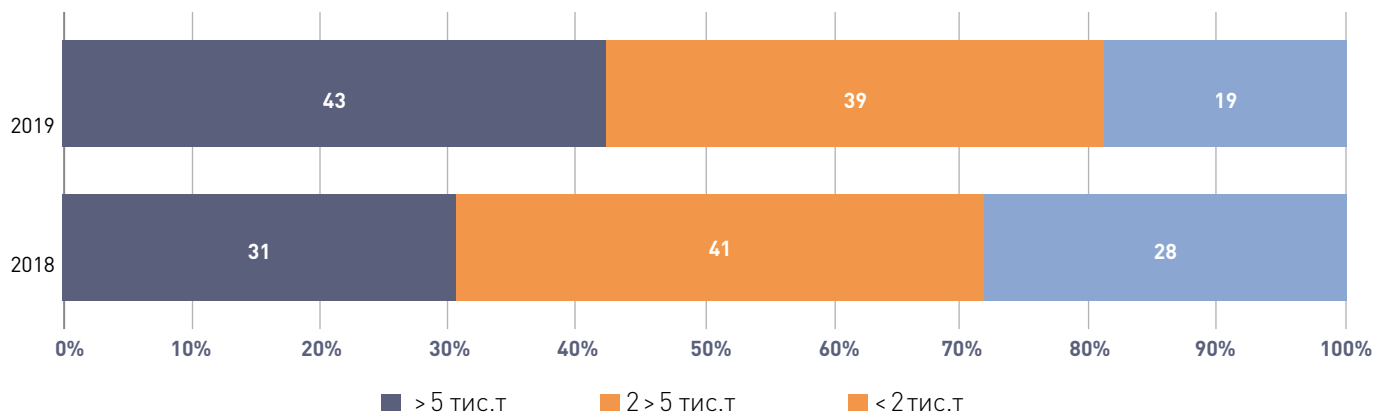
Зміна обсягів виробництва учасників ринку в 2019 р.,% від загальної кількості

Розрахунки: УЦСБ

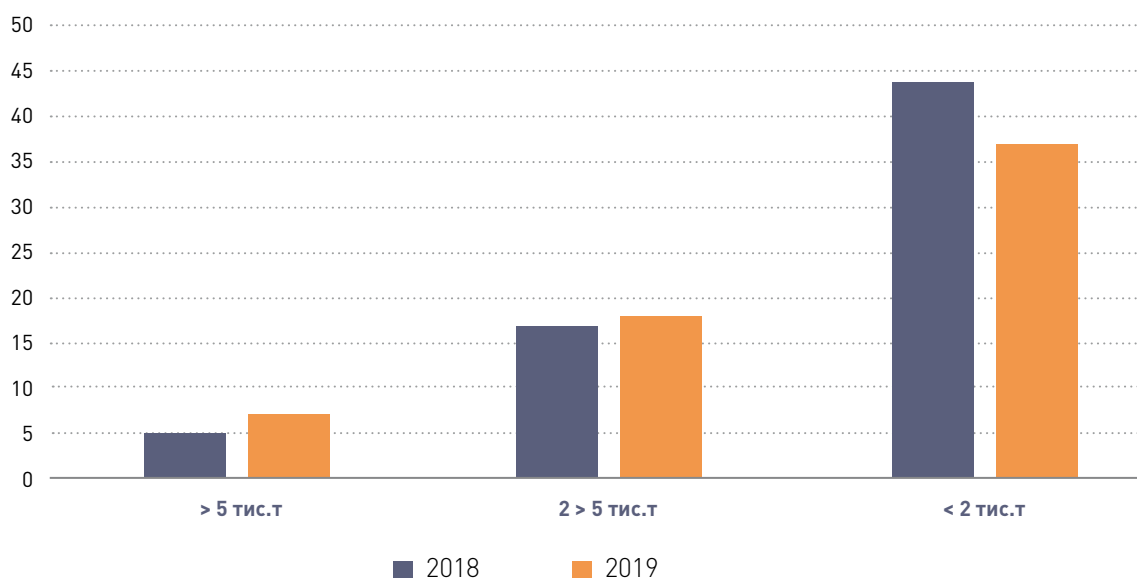
За рік істотно збільшилася сукупна частка заводів з обсягами виробництва понад 5 тис. тонн, водночас кількість учасників, які виробляють відповідні обсяги продукції, також зросла.

Розподіл обсягів виробництва металоконструкцій за об'ємами випуску продукції виробниками у 2018–2019 рр.

Розрахунки: УЦСБ

Розподіл обсягів виробництва металоконструкцій за кількістю підприємств та їх об'ємів випуску продукції, одиниць

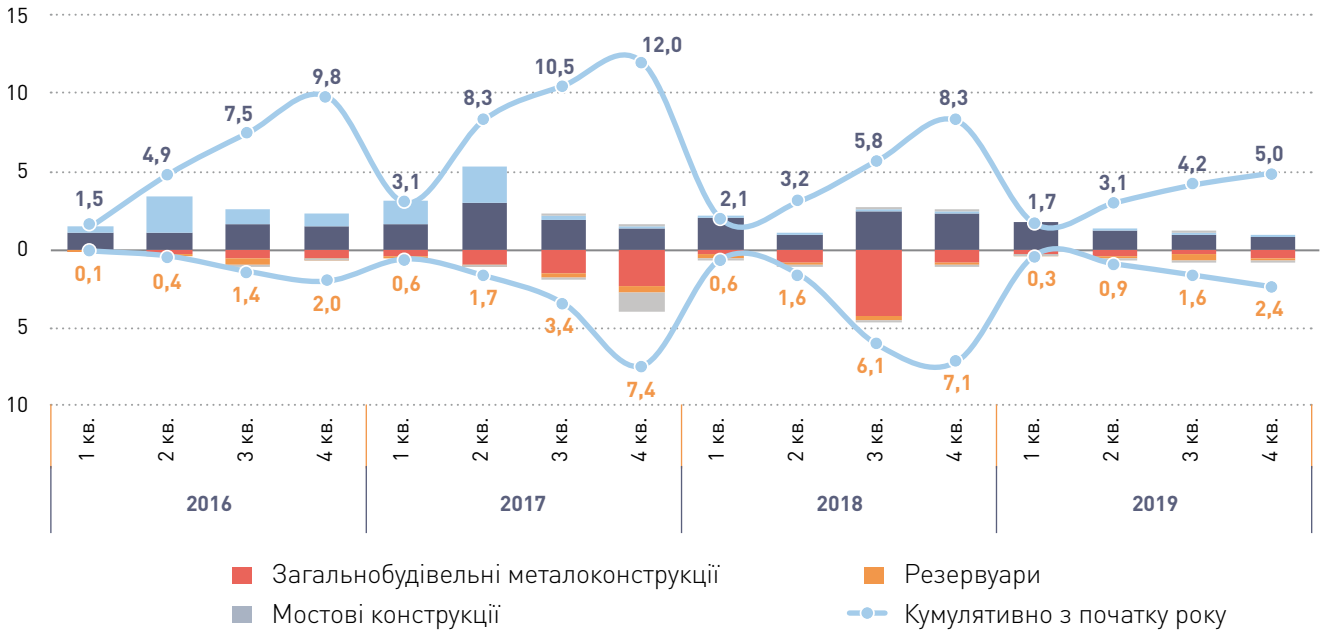
Розрахунки: УЦСБ

Кумулятивний обсяг експорту металоконструкцій знизився у 2019 р. порівняно з 2018 р. на 40% – до 5 тис. тонн за рахунок зниження поставок за всіма трьома сегментами.

Кумулятивний обсяг імпорту металоконструкцій знизився на 67%, притому що загальне споживання металоконструкцій на внутрішньому ринку істотно зросло.

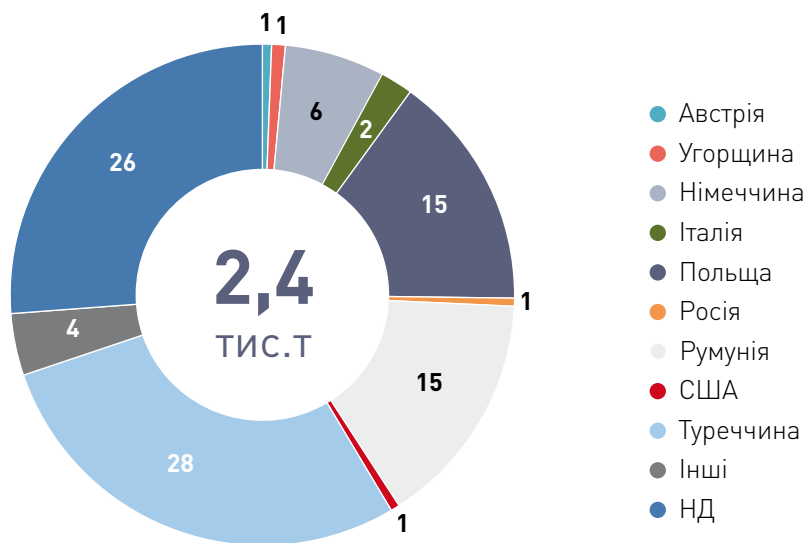
В географічній структурі зовнішньої торгівлі переважає імпорт металоконструкцій з Польщі, Румунії та Туреччини; в структурі експортних поставок – продаж в Грузію, Молдову, Польщу, Росію та Чехію.

Зовнішня торгівля металевими конструкціями, тис. т

Розрахунки: УЦСБ

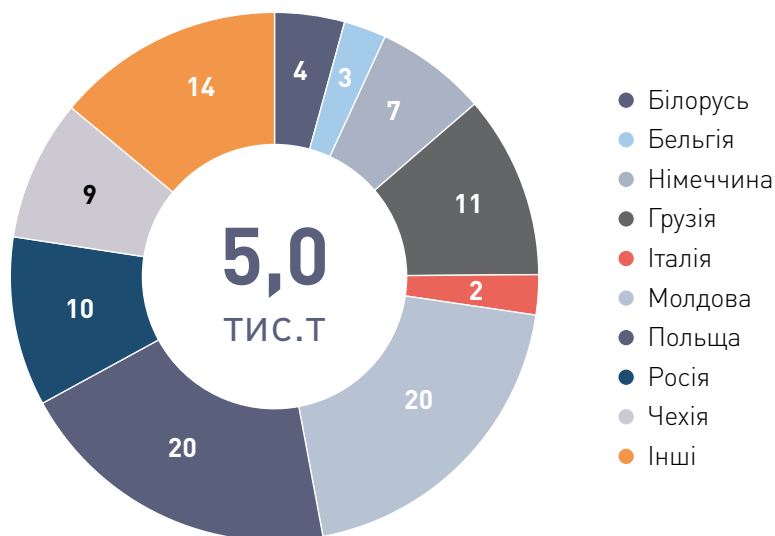
Імпорт МК в 2019 р.,%

Розрахунки: УЦСБ

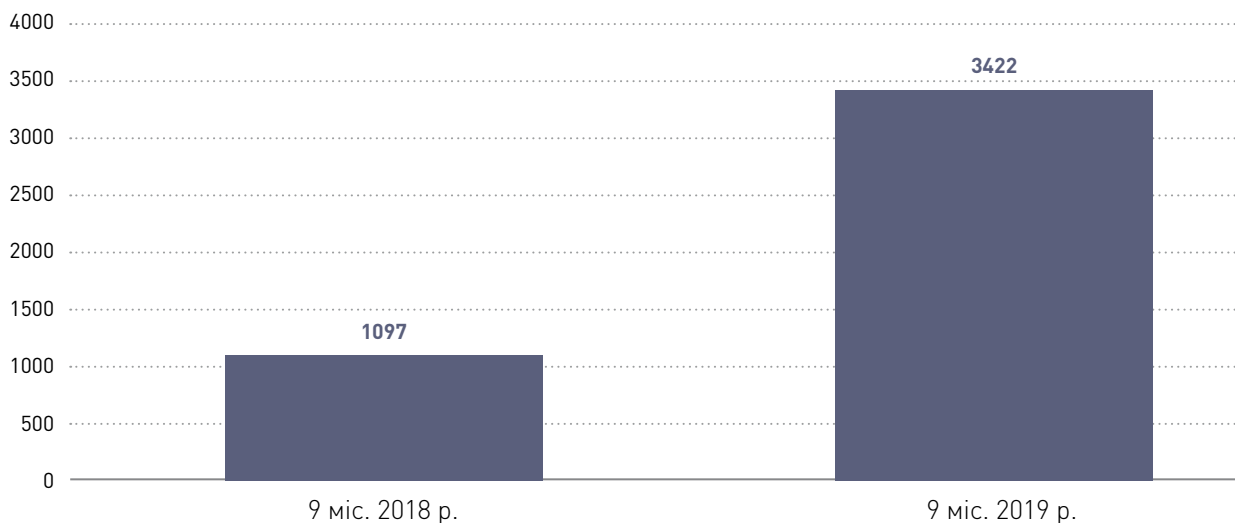
Експорт МК в 2019 р.,%

Розрахунки: УЦСБ

За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), за період² з 01.10.2018 р. по 01.10.2019 р. потужність введених сонячних електростанцій (СЕС) склала 2324,4 МВт. Про обсяги металоконструкцій, які використовуються для монтажу сонячних електростанцій можна говорити виходячи з металоємності і потужності введених СЕС. За інформацією представників ринку, металоємність конструкцій для СЕС залежно від типу (наземна, покрівельна) може коливатися від 35 до 50 тонн / МВт, в окремих випадках - до 60 тонн / МВт.

Потужність введених СЕС, МВт

Джерело: НКРЕКП

² Офіційні дані за 2019 р. на момент підготовки огляду відсутні.

ІНДИКАТОР ВАРТОСТІ БУДІВЕЛЬНОГО СОРТАМЕНТУ

Зважаючи на високу цінову волатильність вартості металопрокату, УЦСБ розробив новий аналітичний продукт – сервіс, що дозволяє відстежувати індекс приросту цін на будівельний сортамент виробників і металотрейдерів.

Сервіс-індикатор оновлюється щодня і розміщений на офіційному сайті за посиланням <https://www.uscc.ua/ru/tekhnicheskaya-podderzhka/indeks-ucss>.

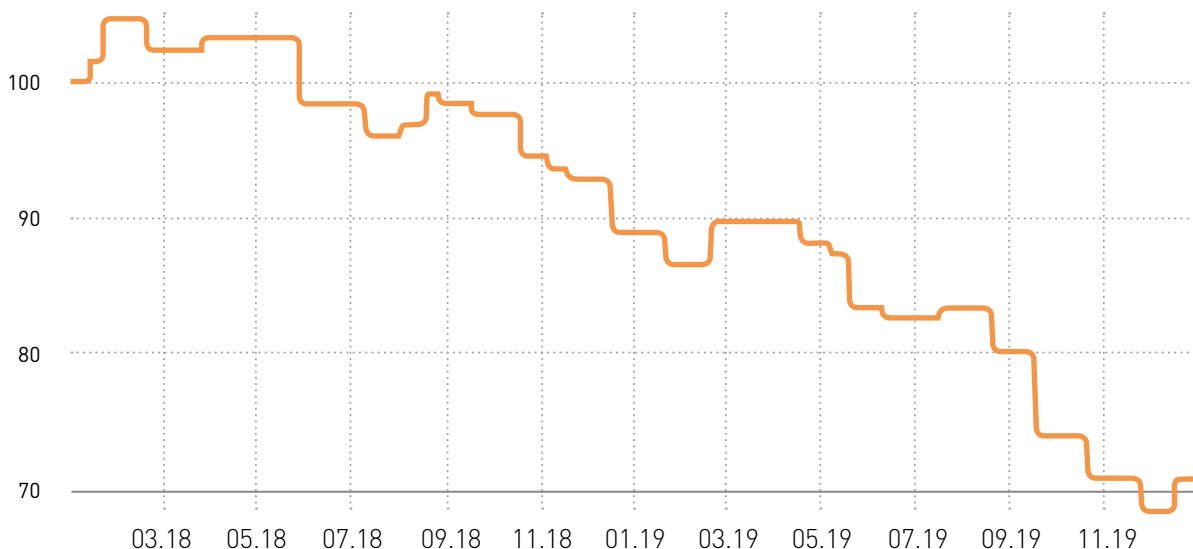

У користувачів є можливість відстежити динаміку зміни цін по ключовим позиціям фасонного, листового, трубного прокату у відповідних розділах. Також сервіс демонструє зведений індекс, який характеризує вартість прокату будівельного сортаменту в цілому.

Сервіс дозволяє користувачам самостійно обирати період і види сортаменту для розрахунку індексу, а також для формування офіційного звіту УЦСБ щодо динаміки цін. Всім відвідувачам сайту доступні актуальні й архівні прайс-листи найбільших металотрейдерів-учасників УЦСБ, на основі яких здійснюється розрахунок індексів.

У 2019 р. динаміка індексу продовжувала спадний тренд, розпочатий в середині 2018 р.: зведений індекс цін знизився на 20,3 процентних пункти до 79,7%. В цілому за 2018–2019 рр. (з початку розрахунку індексу) ціни на прокат будівельного сортаменту знизилися на 29,1 процентних пункти до 70,9%.

Зведений індекс, %

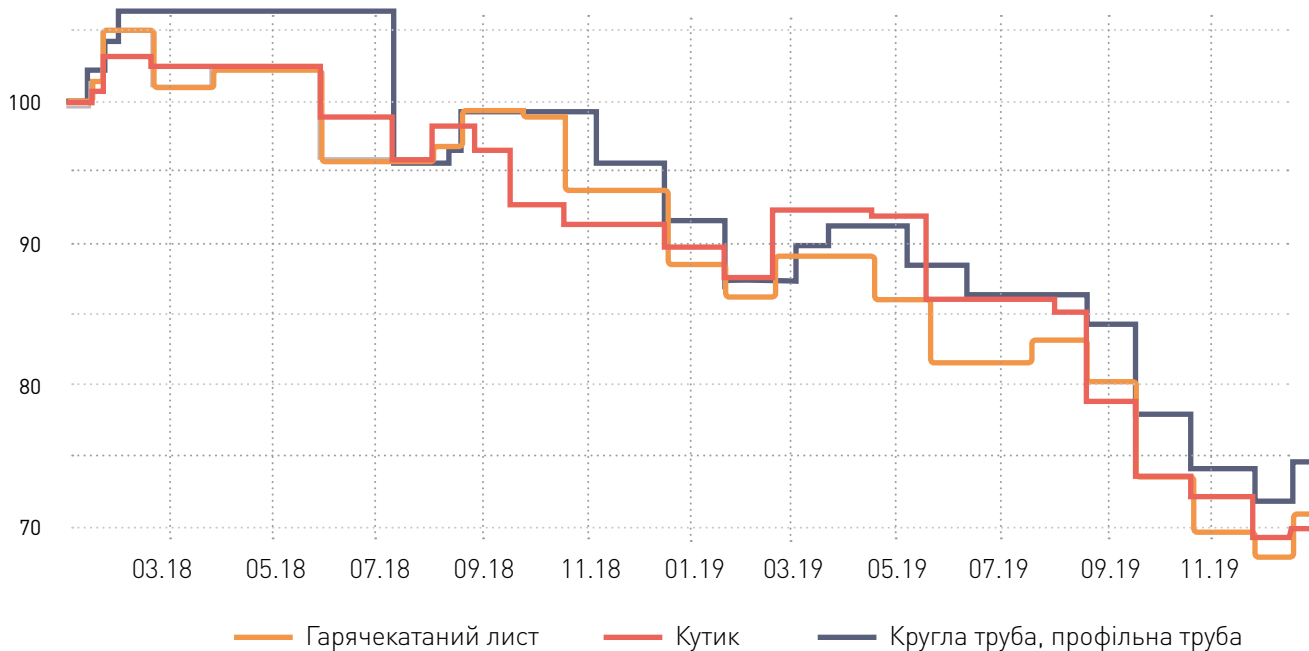

Розрахунки: УЦСБ

У 2019 р. індекси цін знизилися:

- ◆ на гарячекатаний лист – на 20,1 процентних пункти до 79,9%;
- ◆ на кутик – на 22,1 процентних пункти до 77,9%;
- ◆ на профільну трубу – на 18,6 процентних пункти до 81,4%;
- ◆ на круглу трубу – на 18,4 процентних пункти до 81,6%.

Індекс цін на гарячекатаний лист, кутик, круглу трубу, профільну трубу

Розрахунки: УЦСБ

В цілому за 2018–2019 рр. (з початку розрахунку індексу) зниження індексу цін склало:

- ◆ на гарячекатаний лист – 29,2 процентних пункти, до 70,8%;
- ◆ на кутик – 30,1 процентних пункти, до 69,9%;
- ◆ на круглу трубу – 25,5 процентних пункти, до 74,5%;
- ◆ на профільну трубу – 25,3 процентних пункти, до 74,7%.

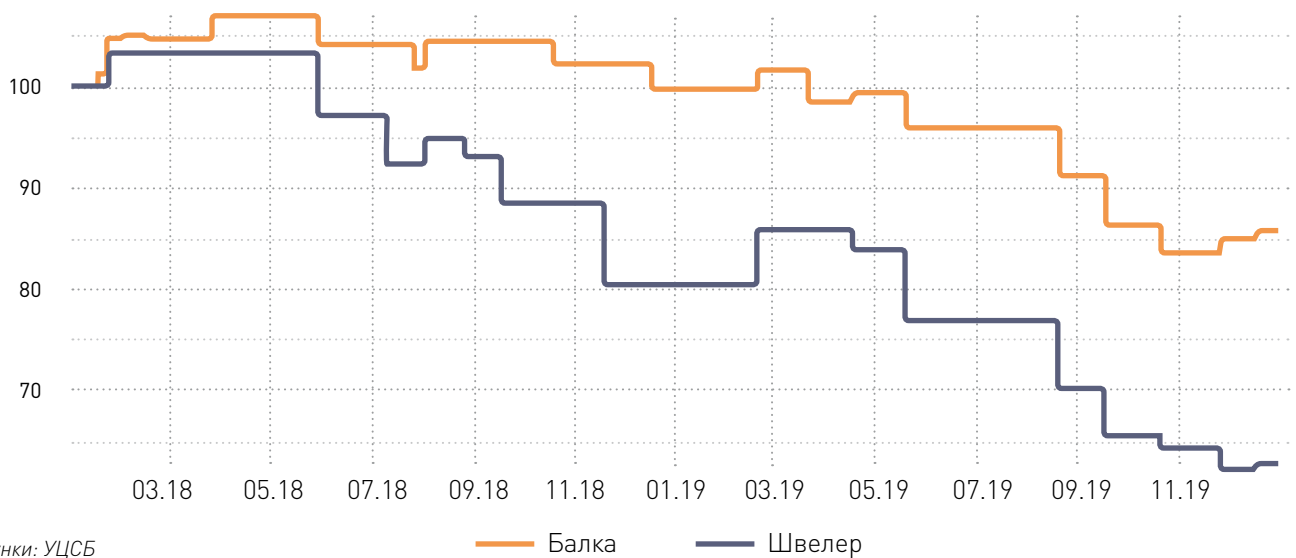
В 2019 р. індекси цін знизилися:

- ◆ на балку – на 14,1 процентних пункти до 85,9%;
- ◆ на швелер – на 22,2 процентних пункти до 77,8%.

В цілому за 2018–2019 рр. (з початку розрахунку індексу) зниження індексу цін склало:

- ◆ на балку – 14,2 процентних пункти, до 85,8%;
- ◆ на швелер – 37,3 процентних пункти (найбільше зниження серед складових зведеного індексу), до 62,7%.

Індекс цін на балку та швелер, %

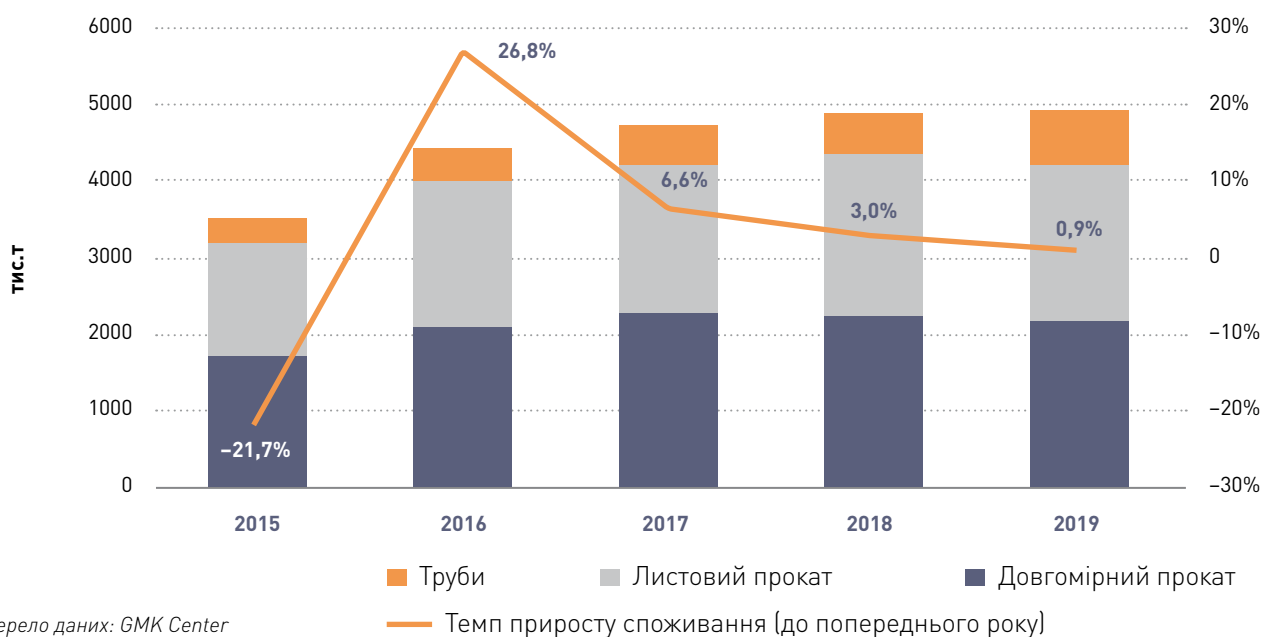

За оцінками аналітичної компанії GMK Center, в Україні спостерігається повільне зростання споживання сталі. У 2019 р. внутрішнє споживання зросло на 0,9% порівняно з попереднім роком і досягло 4,9 млн тонн.

Джерелом зростання виступила металопродукція будівельного сортаменту:

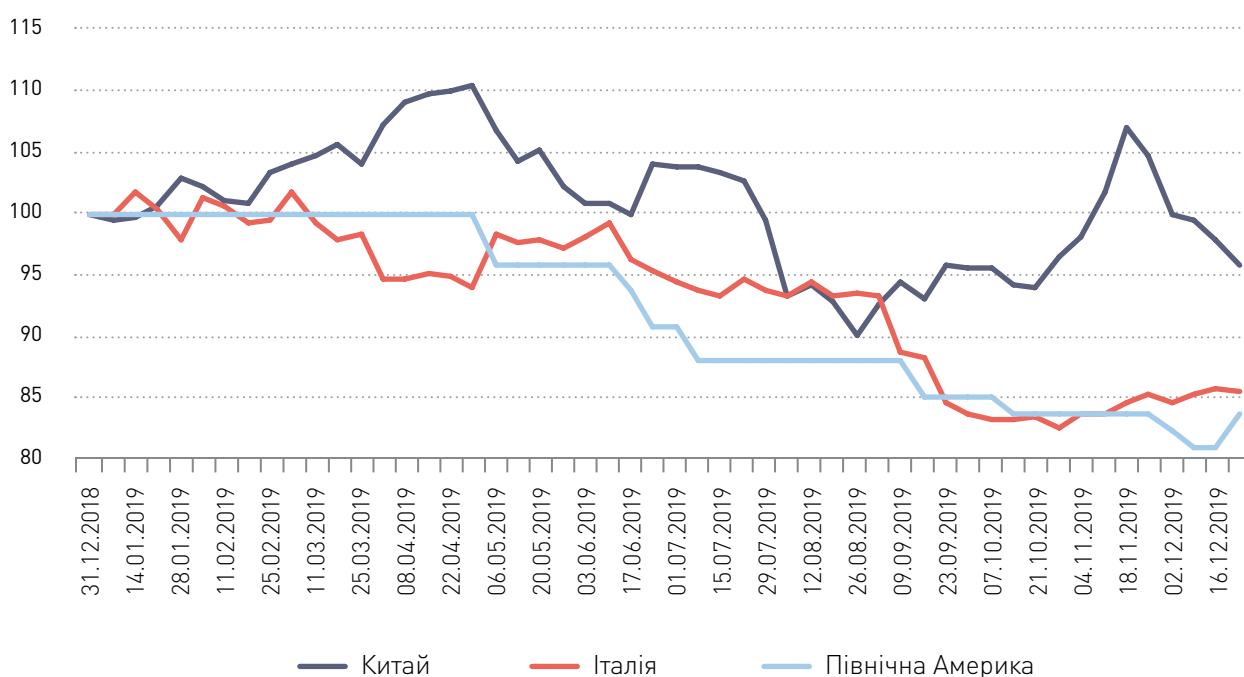
- ♦ арматура (+ 3,2% р/р.);
- ♦ прокат з полімерним покриттям (+ 4,0% р/р.);
- ♦ оцинкований прокат (+ 5,0% р/р.);
- ♦ зварні труби (+ 75,6% р/р.).

Динаміка видимого споживання сталі в Україні

Головна особливiсть споживання сталi в Украiнi – це бiльш висока частка будiвництва, нiж у ЄС (31% в 2018 р.) i в свiтi (51% в 2018 р.). Причина в тому, що в Украiнi менш розвинене машинобудування, i споживання сталi бiльшою мiрою залежить вiд обсягу виконаних будiвельних робiт. Причому, з огляду на низьку металоємнiсть будiвництва, зростання будiвельної активностi не призводить до пропорцiйного збiльшення споживання сталi. Так, у 2019 р. обсяг будiвельних робiт збiльшився на 20%, в той час як споживання сталi в будiвництвi, за розрахунками GMK Center, зросло лише на 5,8%.

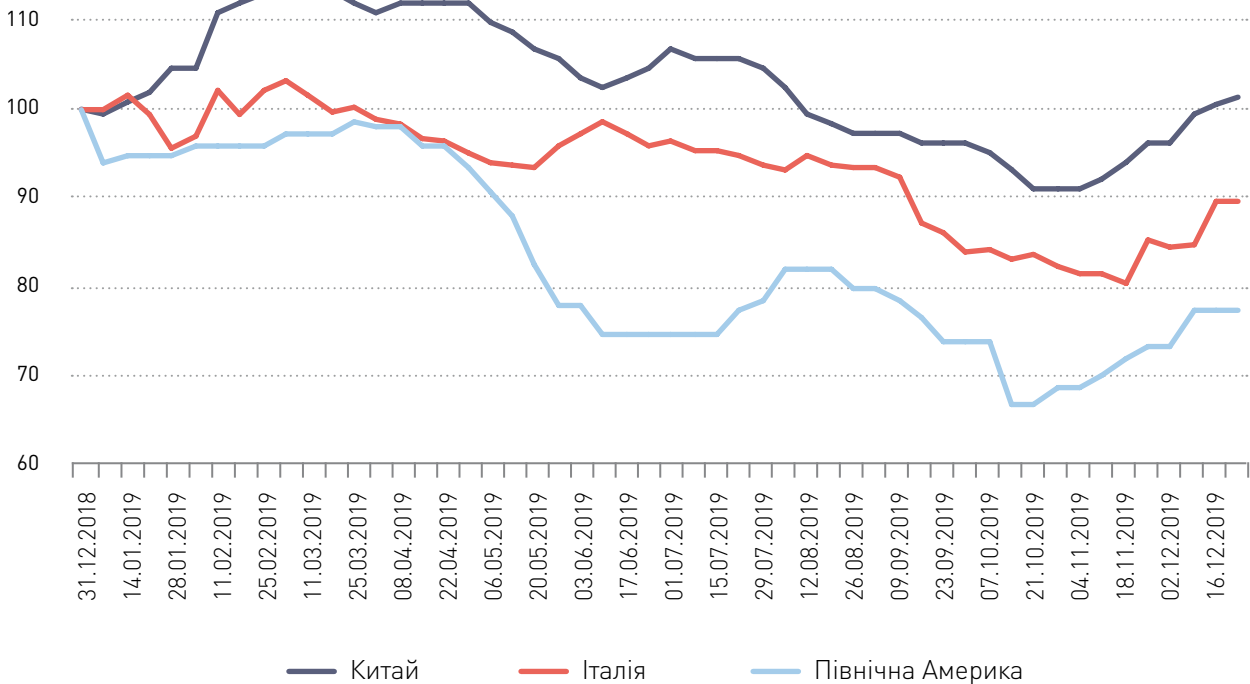
Індекси цiн на арматуру (на початок року),%

Джерело даних: GMK Center

Бiльшу частину 2019 р. цiни на арматуру знижувалися у наведених рiгiонах. Прискоренню падiння цiн сприяло зниження цiн на лом в серпнi-вереснi. Найчiткiше негативна динамiка простежується на ринку Пiвнiчної Америки, що пояснюється бiльш високим рiвнем цiн. Навiть з урахуванням падiння на кiнець року цiна пiвнiчноамериканської арматури була на 43,2% вище, нiж європейської. Для китайського ринку основним фактором стала стимулююча полiтика уряду, завдяки якiй пiдтримувалася будiвельна активнiсть, i попит на сталь залишався на високому рiвнi.

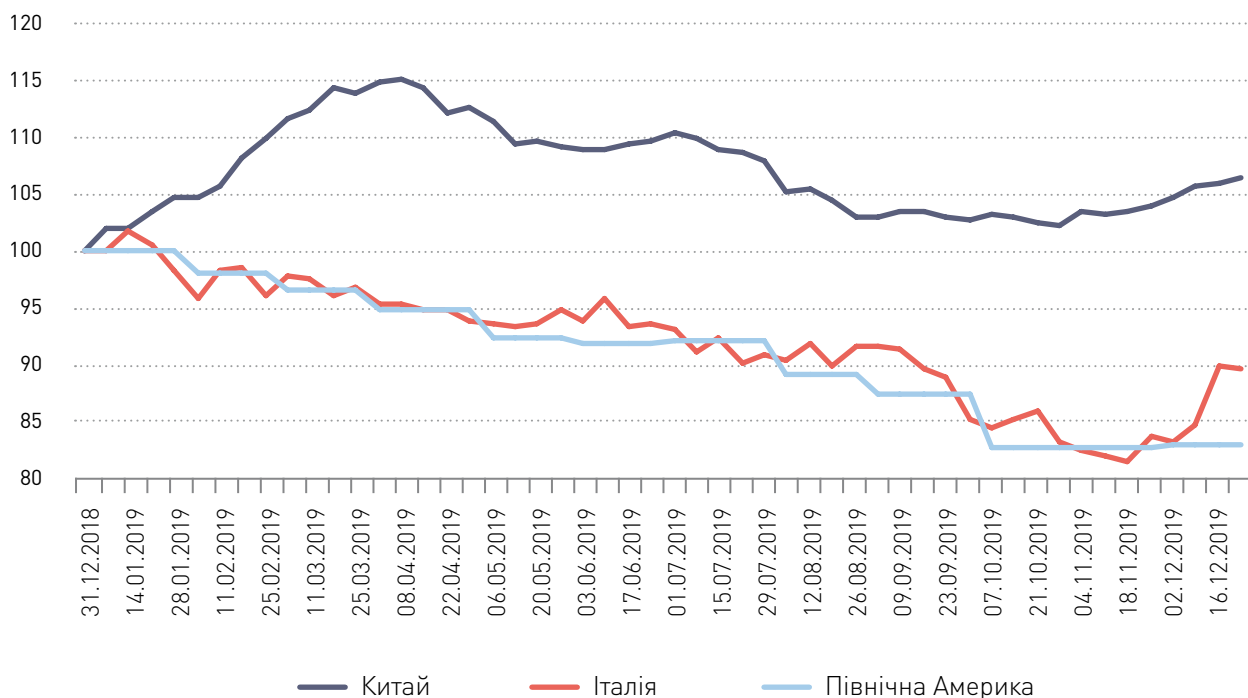
Індекси цін на гарячекатаний рулон (на початок року),%

Джерело даних: GMK Center

Падіння цін на гарячекатаний рулон відбувалося практично синхронно у всіх регіонах. У Північній Америці зниження було сильнішим через більш високий рівень цін, обумовлений імпортними митами на сталь в США (секція 232). На думку аналітиків GMK Center, основні фактори слабкості ринку листового прокату пов'язані з уповільненням зростання світової економіки в цілому, падінням продажів автомобілів, а також зменшенням попиту на сталь з боку машинобудування і суднобудування, які зазнають втрат через протекціонізм та регіоналізацію світової торгівлі.

Індекси цін на оцинкований прокат (на початок року),%

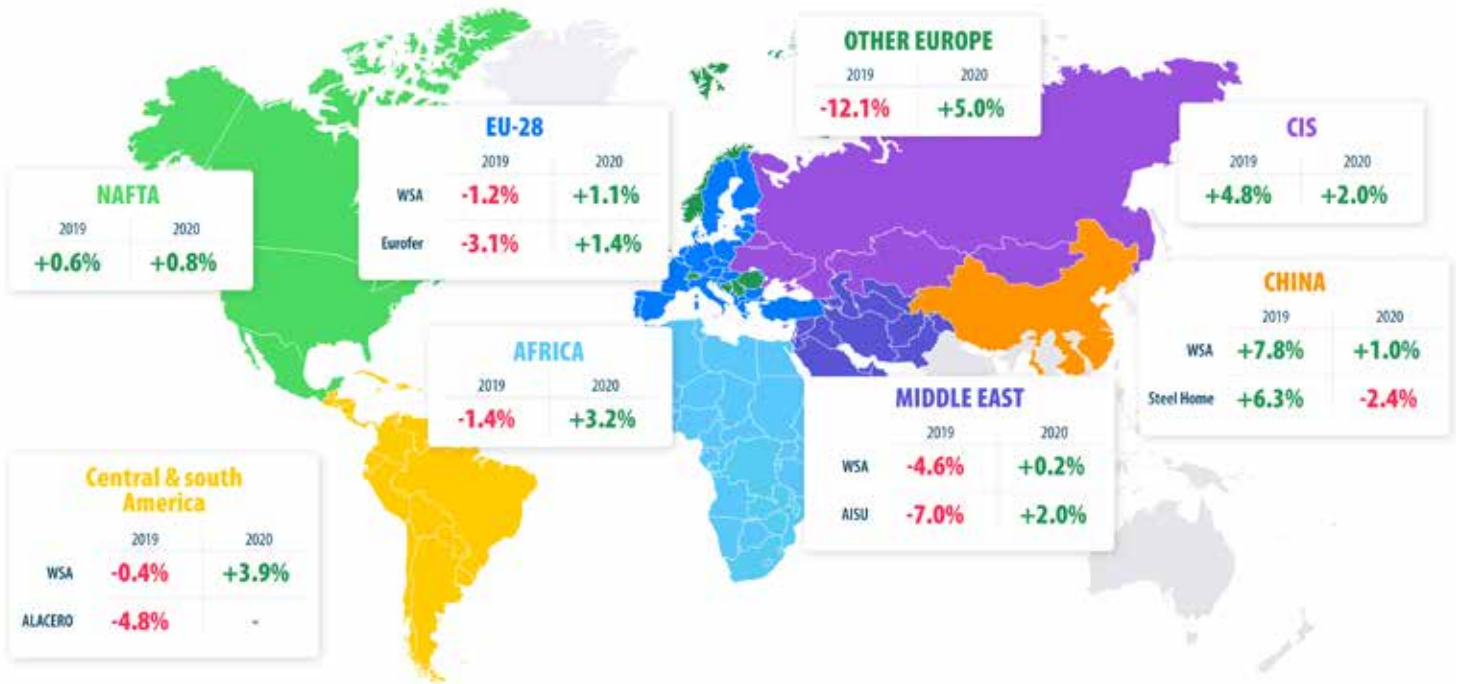
Джерело даних: GMK Center

На китайському ринку оцинкованого прокату чітко проявилися результати стимулюючої політики: ціна жодного разу не впала нижче рівня, зафіксованого на початку 2019 р. Водночас на європейському ринку ціни на оцинкований прокат поступово знижувалися, втративши 10–17% до кінця року. Зростання будівельної активності в ЄС не змогло надати достатньої підтримки цінам на оцинковку. До того ж китайські виробники знайшли вади в європейській системі квот і змогли експортувати оцинкований прокат для будівництва під виглядом продукції для машинобудування.

Попит на сталь за межами Китаю вочевидь слабкий. Особливо помітно падіння споживання сталі в 2019 р. на ключових для України експортних ринках: ЄС (-3,1%), MENA (-7,0%), Туреччини (-15,0%).

Динаміка попиту на сталь в ключових регіонах (у порівнянні з попереднім роком)

Джерело даних: GMK Center

Після негативної динаміки 2019 р. World Steel Association, а також місцеві асоціації розраховують на деяке поліпшення наступного року. Наприклад, Eurofer очікує зростання споживання сталі в ЄС на 1,4% (після падіння на 3,1%), а Arab Iron and Steel Union підвищення попиту на 2,0% в регіоні MENA (після падіння на 7,0% в 2019 р.). Настільки низькі темпи зростання після істотного падіння свідчать про слабкість попиту. За таких умов ключовим фактором, що визначає ціни на металопродукцію, будуть ціни на сировину.

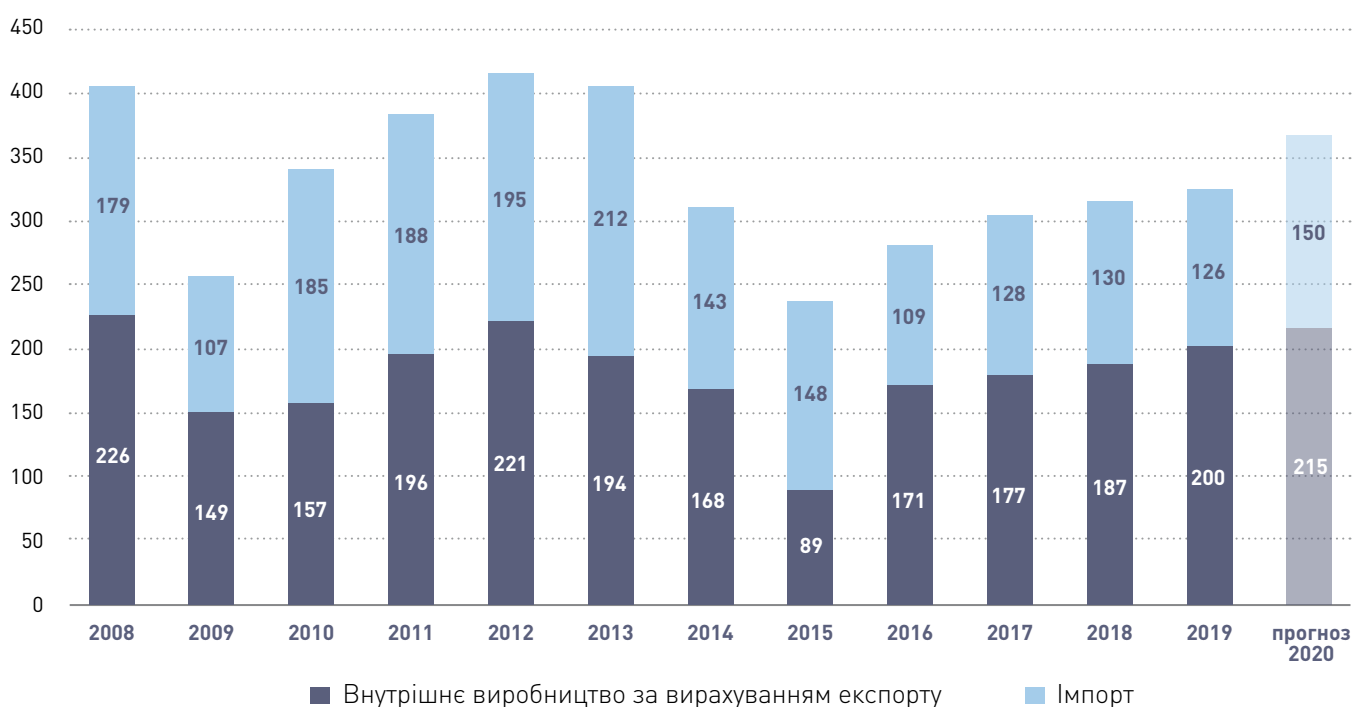
Невелике підвищення попиту на сталь у 2020 р. буде свідчити про стабілізацію ринкової ситуації. Тому, на думку аналітиків GMK Center, середньорічні ціни в 2020 р. закріпляться на рівні початка грудня 2019 р. Фактично це означає падіння на 6% від рівня 2019 р.

ОГЛЯД РИНКУ ПРОКАТУ З ПОКРИТТЯМ

Оцинкований прокат

За підсумками 2019 р. споживання оцинкованого прокату збільшилося на 3%, а імпорتنі поставки скоротилися на 3%. Водночас внутрішнє виробництво знизилося на 11%, що пояснюється істотним падінням експорту – на 24%.

Споживання оцинкованого прокату в 2008–2020 рр., тис. т

Розрахунки: УЦСБ

У 2020 р. ми очікуємо невеликий зріст споживання оцинкованого рулону. Продовжиться заміщення китайського і російського імпорту українською і турецькою оцинковкою. Незважаючи на передбачуване зниження поставок товстого цинку (переважно завтовшки 2 мм), який використовується для будівництва сонячних станцій, можна прогнозувати істотний приріст імпорту. Він є імовірним, оскільки компанія Metipol у 2020 р. планує пофарбувати до 50 тис. тонн турецького оцинкованого рулону (завтовшки від 0,38 до 0,8 мм) на своєму новому виробничому активі – заводі Heavy metal, що розташований в м. Первомайськ Миколаївської області. До того ж у 1 кварталі 2020 р. на активність імпортерів буде впливати очікуване підвищення цін на оцинковку і прогнозоване зниження гривні до основних валют.

За 2019 р. обсяги імпорту з Китаю і Росії скоротилися на 56% і 71% відповідно. Найбільші об'єми поставок оцинкованого прокату з Китаю зафіксовані в травні-липні – приблизно по 3 тис. тонн. Після введення в липні 2019 р. антидемпінгового мита розміри китайського імпорту в грудні зменшилися до нульового значення. Поставки оцинкованого прокату з Росії припинилися у вересні. Імпорт з Європи також скоротився. Зниження імпорту російської, китайської і європейської оцинковки було компенсовано зростанням імпорту з Туреччини, який за підсумками року зріс більше ніж в 3 рази.

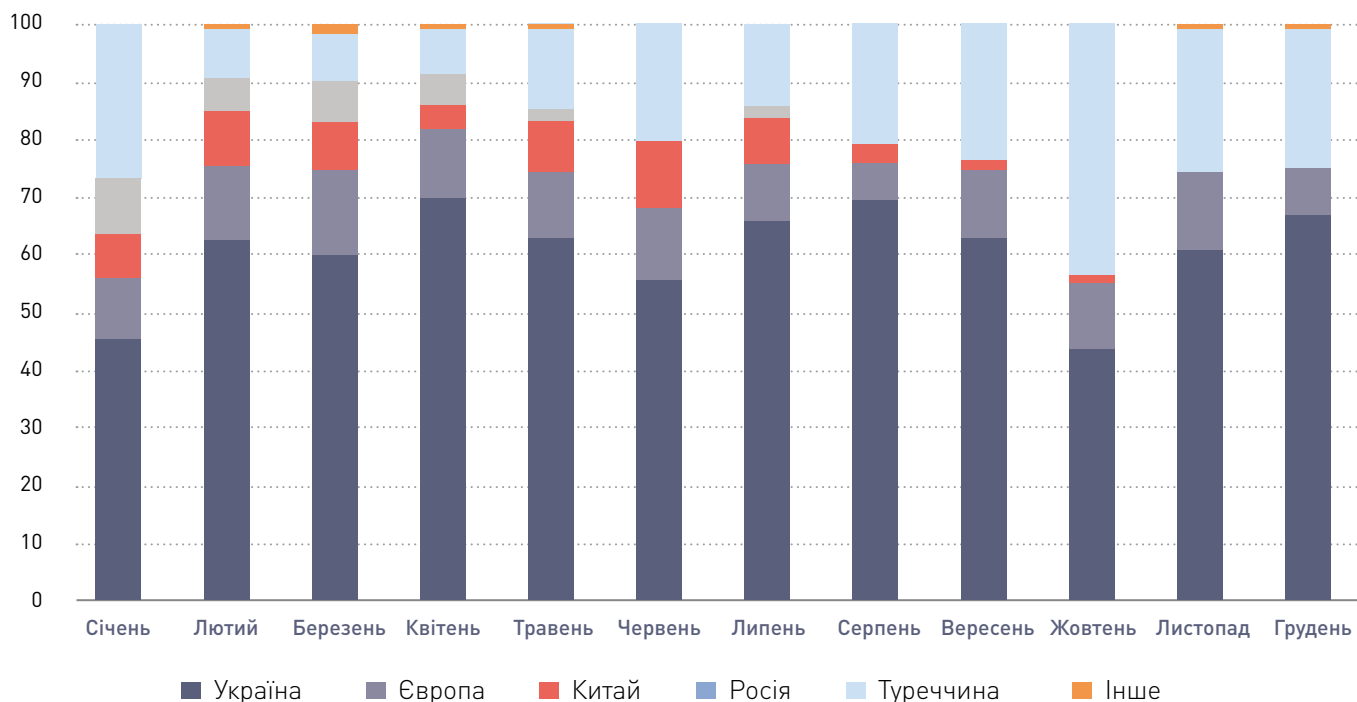
Темп приросту/падіння обсягів споживання оцинкованого прокату внутрішнього виробництва та імпорту в розрізі країн, %

Країна	2018	2019
Україна*	6	7
Європа	59	-22
Китай	-35	-56
Росія	48	-71
Туреччина	58	326
Інші	-64	-62

* Виробництво за вирахуванням експорту.

Частка імпорту з Китаю загалом скоротилася з 12% в 2018 р. до 5% в 2019 р.; з Росії – з 8% до 3%, з Європи – з 15% до 12% відповідно. Частка турецького імпорту в середньому за рік склала 19% від загального обсягу, що є найбільшим показником в розрізі географічної структури імпортних поставок.

Структура споживання оцинкованого прокату в 2019 р.,%

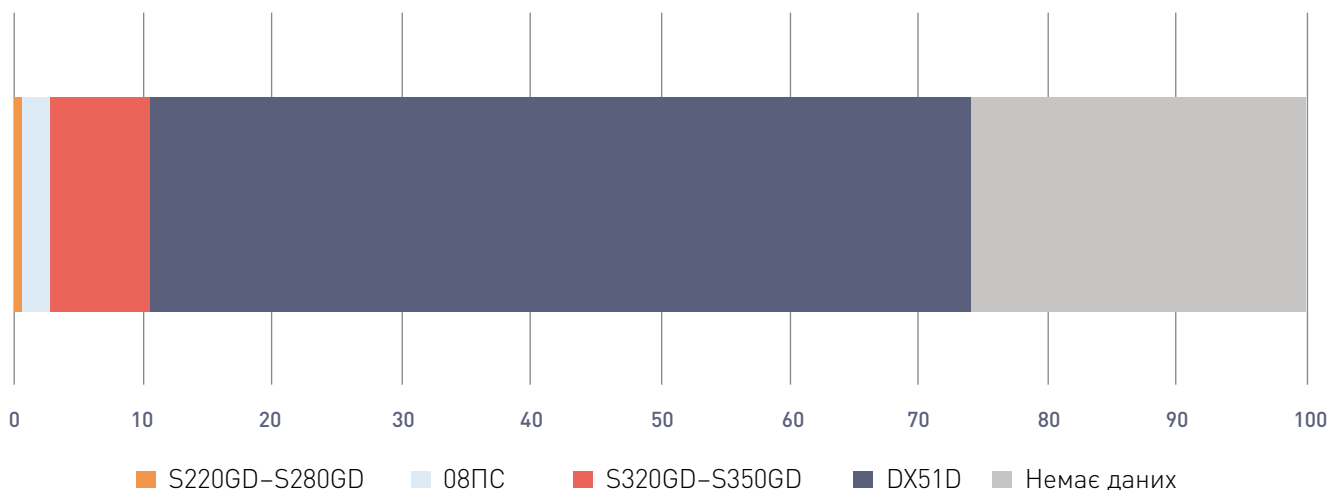

Розрахунки: УЦСБ

У 2020 р. ми очікуємо зростання частки оцинкованого прокату українського і турецького виробництва.

У структурі споживання в розрізі марок сталі найбільшу частку займає DX51D – 64% (60% в 2018 р.), найменші частки розподілилися між сталлю S220GD–S280GD – 1%; 08ПС – 2% (5% в 2018 р.); S320GD–S350GD – 8% (6% в 2018 р.).

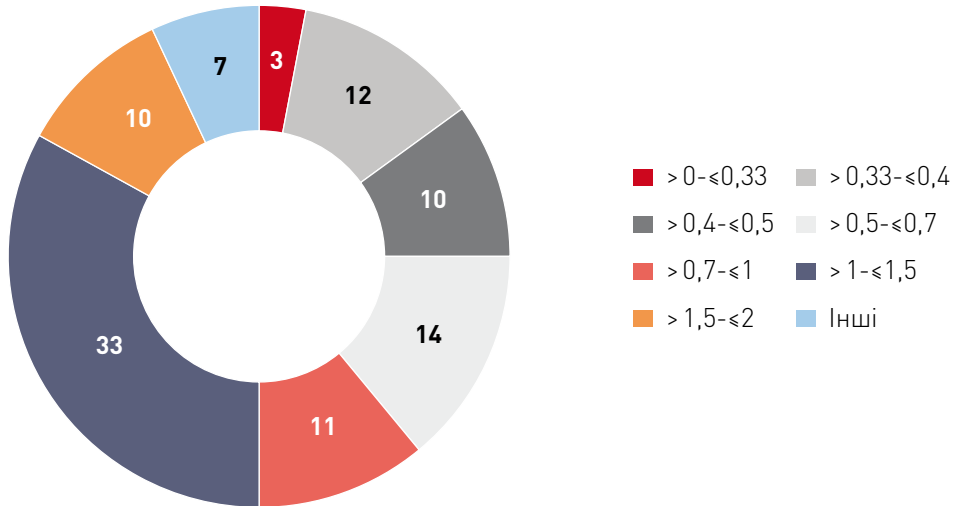
Структура споживання оцинкованого прокату в розрізі марок сталі в 2019 р.,%

Розрахунки: УЦСБ

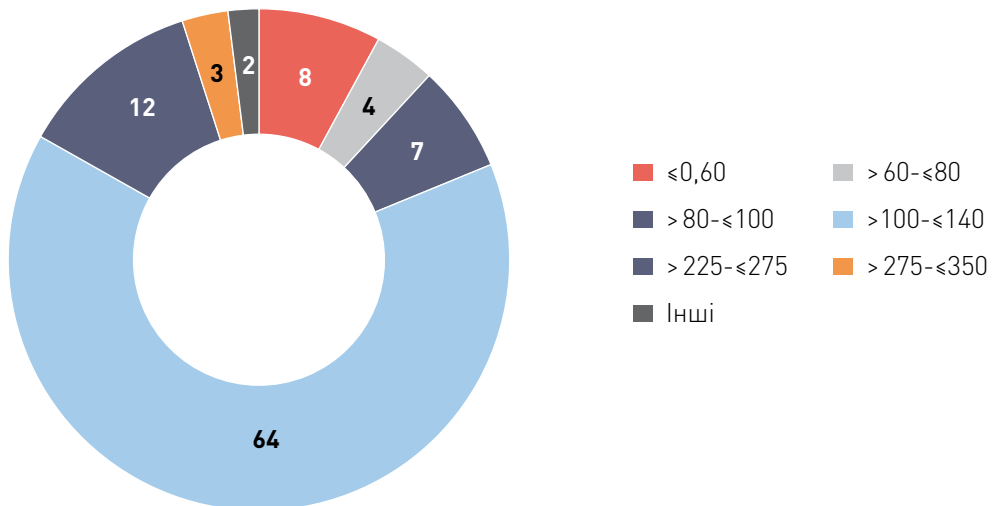
Зі скороченням обсягів китайського імпорту знизилася споживання сталі завтовшки менше 0,3 мм.

Структура споживання оцинковки в розрізі товщини сталі (мм), %

Розрахунки: УЦСБ

Структура споживання оцинковки в розрізі граматури цинку (г/м²), %

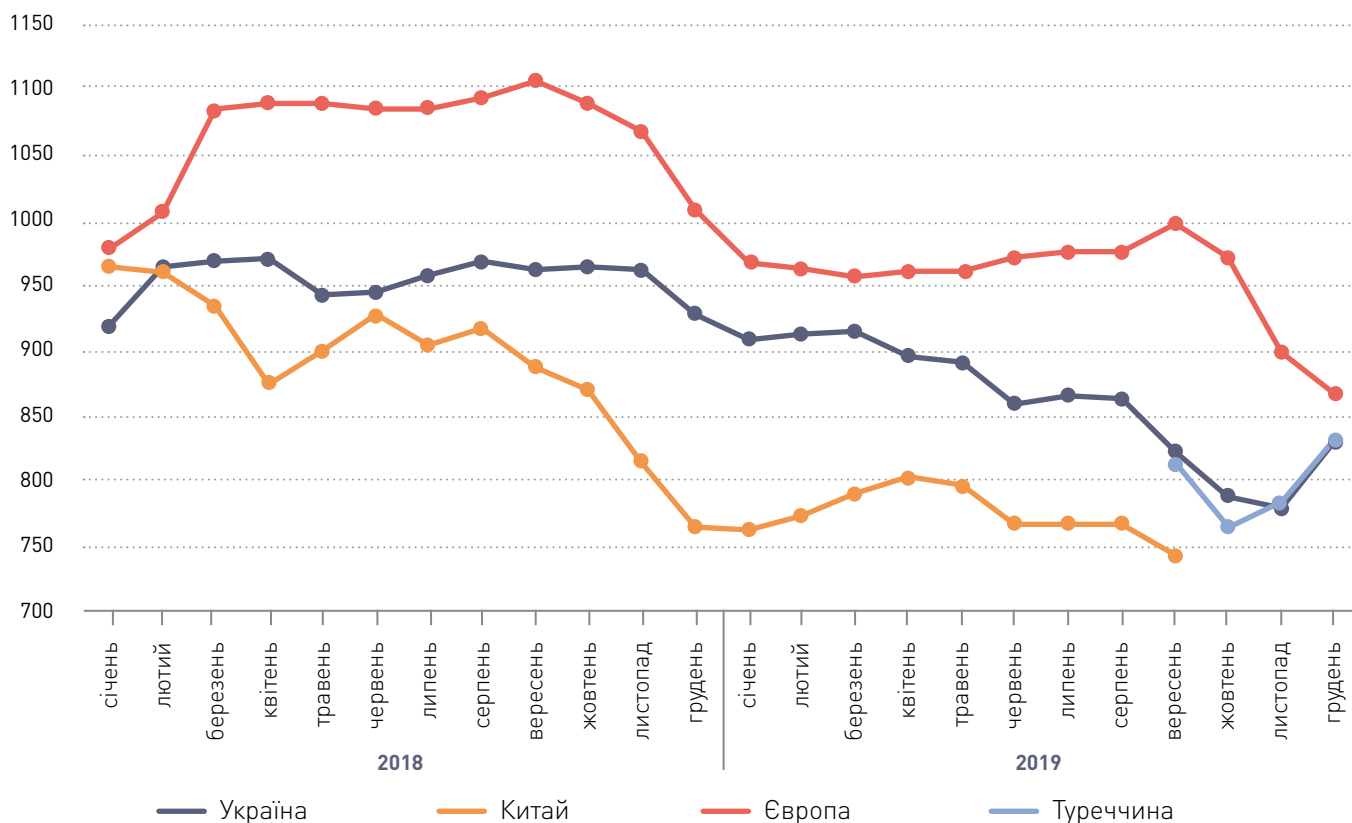

Розрахунки: УЦСБ

З початку 2019 р. спостерігалася скорочення цінового розриву між вартістю оцинкованого прокату з Китаю і України: за 9 місяців різниця в середньому склала 107 USD. При цьому спостерігався практично повний паритет цін на український і турецький рулон, що також сприяло зростанню імпорту з Туреччини.

Цінова перевага вітчизняного оцинкованого прокату перед європейським в грудні скоротилося до 37 USD.

Ціни на прокат з цинковим покриттям (0,5 мм) в 2018–2019 рр., USD/т з ПДВ

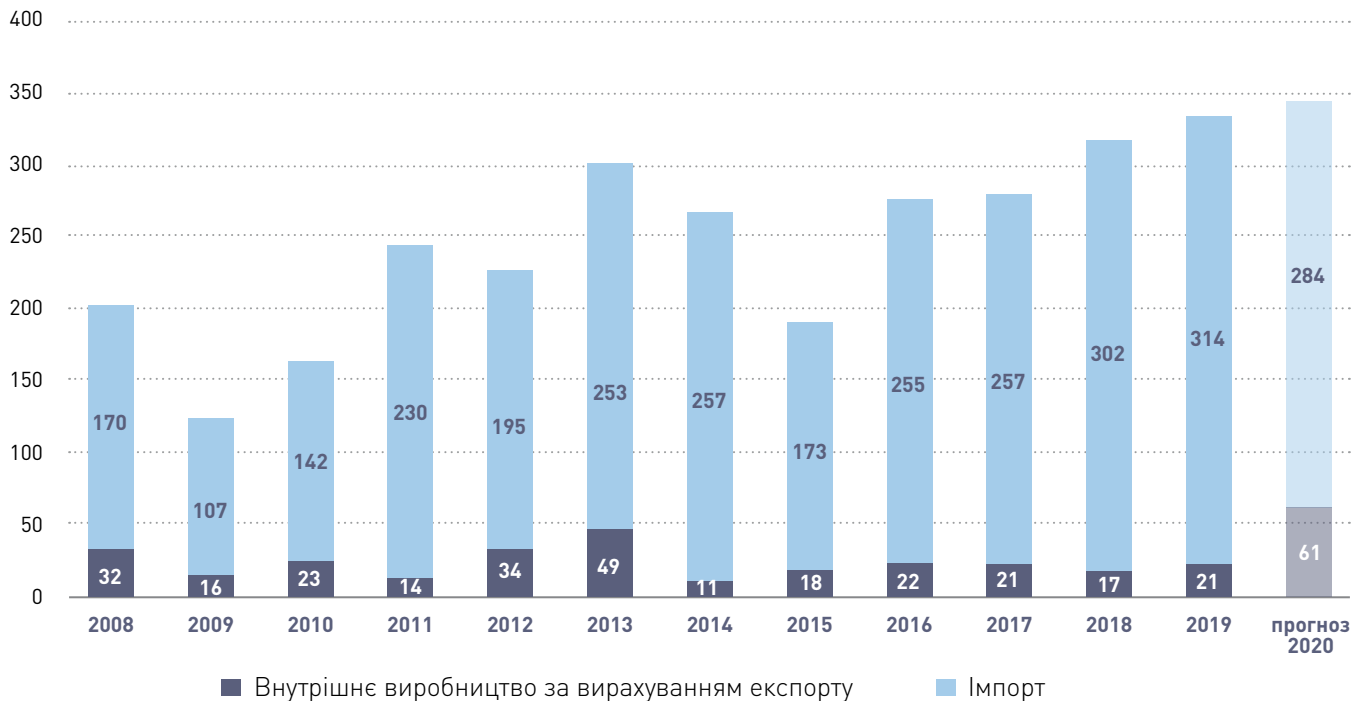

Розрахунки: УЦСБ

Прокат з полімерним покриттям

Четвертий рік поспіль споживання прокату з полімерним покриттям зростає. За підсумками 2019 р. воно збільшилося на 5% – до 335 тис. тонн. Імпорт зріс на 4% – до 314 тис. тонн. Внутрішнє виробництво збільшилося на 10% – до 22,5 тис. тонн – завдяки запуску потужностей заводу Metipol у другому півріччі. Експорт скоротився на 53%, але в абсолютних цифрах його значення мінімальні.

Споживання прокату з полімерним покриттям в 2008–2020 рр., тис. т

Розрахунки: УЦСБ

У 2020 р. ми очікуємо продовження зросту споживання металу з полімерним покриттям. До того ж сподіваємося на різке зростання внутрішнього виробництва, оскільки, крім компаній «Модуль-Україна» та Metipol, на ринок може вийти новий завод з фарбування оцинкованого рулону.

На жаль, в 2020 р. в Україні полімерне покриття буде наноситися переважно на імпортний рулон. Винятком залишиться тільки компанія «Модуль-Україна», яка здійснює найбільш повний цикл виробництва рулонів з покриттям.

Темп приросту/падіння обсягів споживання прокату з полімерним покриттям внутрішнього виробництва та імпорту в розрізі країн, %

Країна	2018	2019
Україна*	-20	22
Європа	13	27
Китай	16	-16
Росія	6	-78
Туреччина	180	14
Інші	67	9

* Виробництво за вирахуванням експорту.

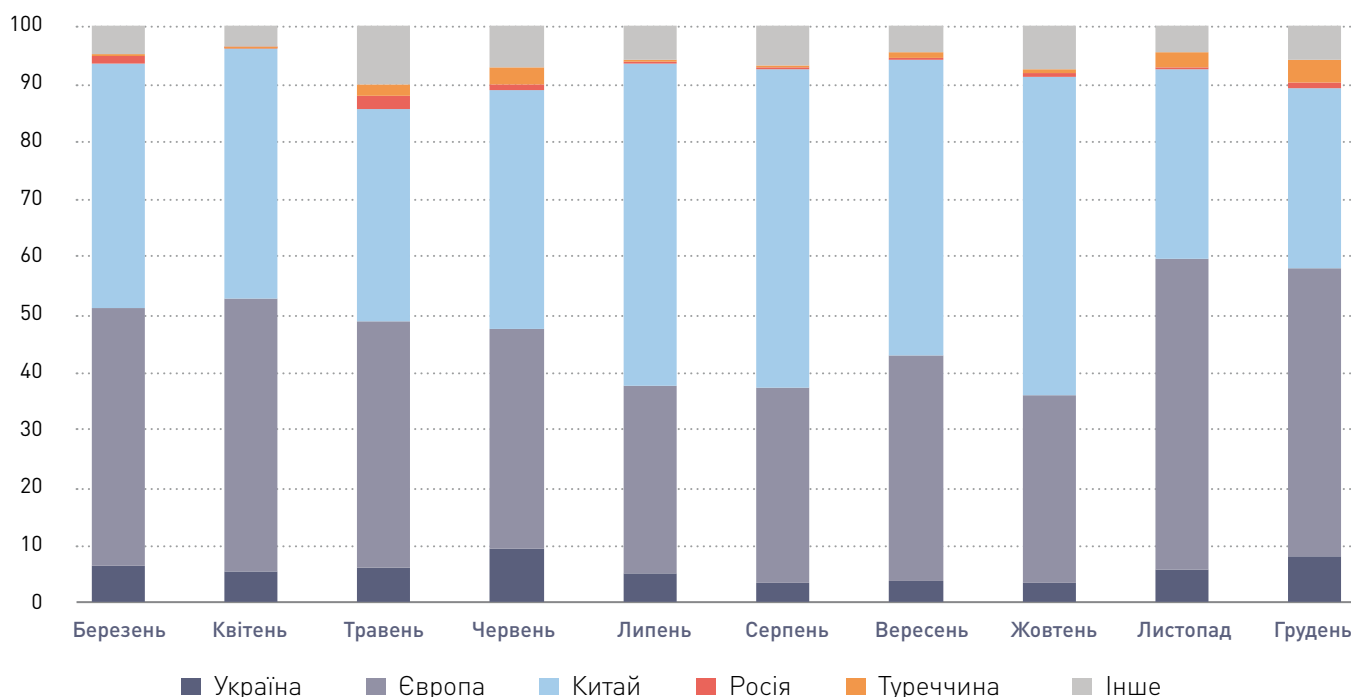

Протягом 2019 р. виробництво вітчизняного прокату з полімерним покриттям займало в середньому близько 5% від загального ринку. Китайська продукція, як і раніше, домінує на внутрішньому ринку, проте за підсумками року середня частка китайського імпорту скоротилася на 10 процентних пунктів – до 45%. Номінально обсяг китайського імпорту скоротився на 16% – до 146 тис. тонн.

На жаль, таке падіння було викликано не тільки прагненням профілювальників пропонувати ринку більш якісний продукт, а й повними складами на початку року і падінням цін в Китаї в другій половині року, що стримувало компанії від закупівель.

Обсяги імпорту з Європи виросли на 27% – до 126 тис. тонн, що, з огляду на скорочення частки китайської і російської продукції, збільшило її частку в середньому за рік на 12 процентних пунктів – до 42% від загального обсягу.

Структура споживання прокату з полімерним покриттям в 2019 р.,%

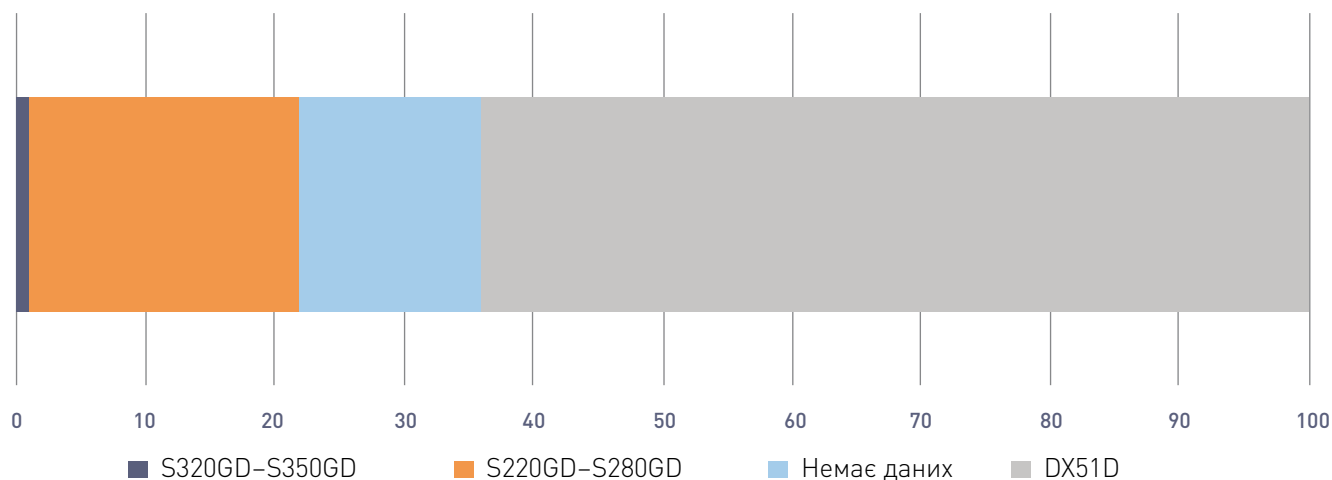

Розрахунки: УЦСБ

У 2020 р. частка поставок китайського полімерного прокату відновиться як мінімум до 50–55% від загального обсягу ринку. Також очікується збільшення поставок «злегка пофарбованого» рулону – з мінімальною товщиною полімерного покриття. Розраховувати на істотне зниження споживання китайського пофарбованого металу не має сенсу до початку антидемпінгового розслідування.

У структурі споживання прокату з полімерним покриттям домінує сталь DX51D – 64% від загального обсягу, сталь S220GD-S280GD займає близько 21%.

Структура споживання прокату з полімерним покриттям в розрізі марок сталі в 2019 р.,%

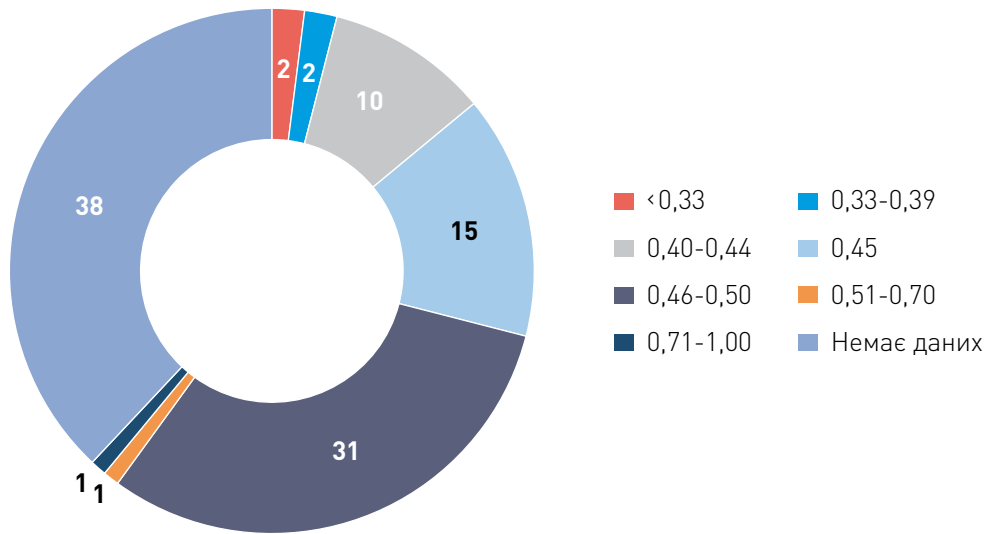

Розрахунки: УЦСБ

Якість статистичних даних, що стосуються товщини спожитого прокату з полімерним покриттям, не дозволяють провести коректний розрахунок і об'єктивно судити про обсяги. Однак, ми вважаємо, що реальні обсяги споживання тонкого металу набагато вище.

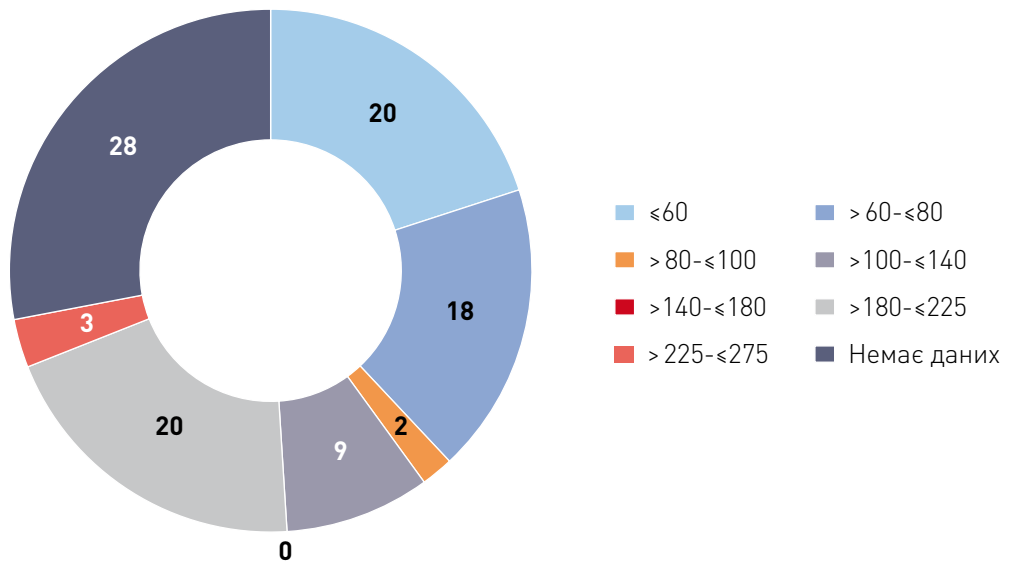
Граматура цинкового покриття на рулонах китайського виробництва продовжує рухатись до нульових значень. Більшість зразків, які випробовувалися протягом 2019 р. в українських лабораторіях, показали значення менше 30 г цинку на м², тобто приблизно по 15 г на одну сторону. Але можна очікувати, що учасники ринку, які працюють в сегменті якісного металу, нарешті зможуть реально поборотися з виробниками фальсифікату як мінімум на великих проектах. Цьому сприятиме новий стандарт ДСТУ 8802:2018 «Вироби з тонколистової сталі із захисно-декоративним покриттям для будівництва»; запуск сертифікованої лабораторії, здатної перевірити всі якісні характеристики рулону з покриттям; а також імовірна передача повноважень у сфері ринкового контролю за будматеріалами від ДАБІ до Держспоживстандарту.

Структура споживання прокату з полімерним покриттям в розрізі товщини сталі (мм) в 2019 р., %

Розрахунки: УЦСБ

Структура споживання прокату з полімерним покриттям в розрізі граматури цинку (г/м²) в 2019 р., %

Розрахунки: УЦСБ

АНАЛІТИЧНІ ПРОДУКТИ УЦСБ

Розділ інвестиційних та тендерних оголошень (доступ тільки для учасників УЦСБ)

Розділ містить інформацію про потенційних замовників: їх потреби або плани з будівництва, а також контакти.

Обсяг – 50–100 оголошень в місяць. База інвестиційних проектів регулярно поповнюється інформацією стосовно об'єктів, що плануються до будівництва.

Повідомлення про термінові та перспективні проекти направляються учасникам персонально на пошту.

Регулярні аналітичні матеріали

У щоквартальних публікаціях, доступ до яких насамперед мають учасники УЦСБ, подається аналітична інформація, тенденції та прогнози щодо структури ринку металоконструкцій, прокату з покриттям, будівельного ринку в цілому.

Індикатор вартості будівельного сортаменту

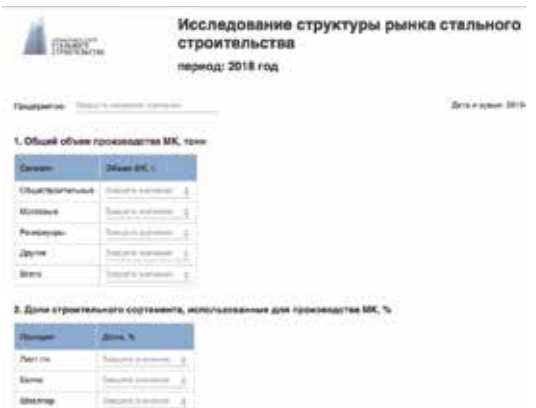
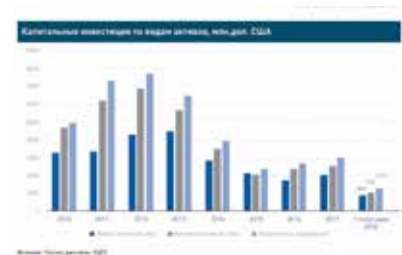
В УЦСБ розроблено унікальний онлайн-сервіс, який дає можливість відстежувати індекс цін на прокат будівельного сортаменту і динаміку цін на окремі інші позиції.

До того ж передбачена можливість розрахунку зведеного індексу за власним проектом користувача із зазначенням індивідуальних налаштувань. Також за допомогою сервісу формується офіційний звіт, який згодом може використовуватися в якості доповнення до договору (як обґрунтування змін вартості проекту).

Дослідження застосування металоконструкцій в будівництві спільно із заводами-виробниками металоконструкцій

Для підвищення достовірності наданої інформації про ринок металоконструкцій (обсяги, сортаменти, галузевий розподіл, експорт конструкцій), а також для підготовки інформації стосовно очікувань учасників галузі УЦСБ розробив онлайн-сервіс для опитування заводів-виробників металоконструкцій.

№ лота	Дата	Описание
21	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...
15	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...
14	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...
14	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...
14	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...
14	15.08.2018	Объемные металлоконструкции для строительства...

Український Центр Сталевого Будівництва (УЦСБ) – асоціація учасників ринку металобудівництва, членами якої є провідні виробники та дистриб'ютори сталевих прокату, заводи з виробництва металоконструкцій, покрівельних і фасадних систем, галузеві проектні й наукові організації, монтажні та будівельні компанії, постачальники кріпильних елементів, вогнезахисних і антикорозійних матеріалів.

Місією Українського Центру Сталевого Будівництва є просування сталевих конструкцій як переважного матеріалу будівництва шляхом створення ефективних, інноваційних рішень для клієнтів.

Як асоціація, УЦСБ розвиває свою діяльність в багатьох напрямках.

Інженерний:

- дослідження в області ефективного проектування об'єктів нерухомості;
- розробка концепцій проектів із застосуванням сталевих конструкцій;
- проектування вогнезахисту.

Технічний:

- створення типових проектів і прототипів будівель із застосуванням різних видів металевих конструкцій;
- розробка каталогів проектних рішень;
- зміна нормативної бази з метою впровадження нових технологій у виробництві, проектуванні і монтажі металевих конструкцій.

Інформаційний:

- представлення галузі сталевих будівництва в ЗМІ;
- популяризація сталевих рішень серед замовників будівництва;
- впровадження світового технічного досвіду.

Навчальний:

- проведення технічних семінарів;
- інформування учасників галузі про зміни в законодавчій базі.

Нормативний:

- впровадження передової нормативно-технічної бази в будівництві;
- гармонізація європейських норм на виготовлення, проектування і монтаж металевих конструкцій.

USCC.UA

КИЇВ, 01015, УКРАЇНА
ВУЛ. ЛЕЙПЦИЗЬКА, 15-А
INFO@USCC.UA